

Универзитет у Нишу
Филозофски факултет

18105 Ниш • Ћирила и Методија 2 • Пош. факс 91
Телефон-центра: (018) 514-312
Деканат: 514-311 • Факс: 514-310
имејл: info@filfak.ni.ac.rs

University of Niš
Faculty of Philosophy

18105 Niš • Ćirila i Metodija 2 • P.O. Box 91
Phone: +381 18 514312
Dean's office: +381 18 514311 • Fax: +381 18 514310
e-mail: info@filfak.ni.ac.rs

**ИЗВЕШТАЈ О САМОВРЕДНОВАЊУ
КВАЛИТЕТА КВАЛИТЕТА СТУДИЈСКОГ
ПРОГРАМА ОСНОВНИХ АКАДЕМСКИХ
СТУДИЈА ИСТОРИЈЕ**

СТАНДАРДИ И УПУТСТВА ЗА САМОВРЕДНОВАЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ КВАЛИТЕТА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА ОСНОВНИХ АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА ИСТОРИЈЕ 2020. ГОДИНЕ

[Стандард 4:](#) Квалитет студијског програма

[Стандард 5:](#) Квалитет наставног процеса

[Стандард 7:](#) Квалитет наставника и сарадника

[Стандард 8:](#) Квалитет студената

[Стандард 9:](#) Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

[Стандард 10:](#) Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

[Стандард 11:](#) Квалитет простора и опреме

[Стандард 13:](#) Улога студената у самовредновању и провери квалитета

[Стандард 14:](#) Систематско праћење и периодична провера квалитета

Током претходних година, у процесу унапређење квалитета студијског програма историје, али и целе установе активно су учествовали чланови Департмана за историју, али и студенти Департмана за историју преко својих представника. Сажета анализа и мере за унапређење представљени у овом извештају изведени су на основу анализе претходних података и искуства, али и кроз искуства других департмана Филозофског факултета. Самовредновање студијског програма историје посебно је значајно за даљи развој и унапређење студијског програма историје, који прати тренове у модернизацији и унапређењу квалитета, а све у складу са Болоњском декларацијом и Стратегијом о развоју високог образовања у Републици Србији.

Опис стандарда, SWOT анализе и мере унапређења

Стандард 4: Квалитет студијског програма

Квалитет студијског програма обезбеђује се кроз праћење и проверу његових циљева, структуре, радног оптерећења студената, као и кроз осавремењивање садржаја и стално прикупљање информација о квалитету програма од одговарајућих друштвених институција.

Квалитет студијског програма историје, на свим нивоима студија се обезбеђује кроз праћење и проверу постављених циљева, структуре програма, радног оптерећења студената, као и кроз осавремењивање садржаја и стално прикупљање информација о квалитету студијског програма историје од одговарајућих друштвених институција.

У складу са Статутом Филозофског факултета Универзитета у Нишу и другим релевантним документима и актима ове установе, на Факултету се реализује студијски програм историје на сва три нивоа академских студија. Дужина трајања првог нивоа студија (основних академских студија историје) је 4 године и ове студије носе укупно 240 ЕСПБ бодова. Завршетком првог нивоа студија, студент стиче назив „дипломирани историчар”. Мастер академске студије историје (студије другог нивоа) трају једну годину и носе 60 ЕСПБ бодова, а њиховим завршетком студент стиче академски назив „Master” (MA) историчар. Студије трећег степена (докторске академске студије историје) трају 3 године и носе 180 ЕСПБ бодова. Завршетком докторских академских студија студент стиче научни назив „доктор историјских наука” и академско звање Doctor (PhD). На Департману за историју студира укупно 272 студената, од чега је на основним академским студијама, од укупно 230 на првој години је 58, 28 на другој години, 16 на трећој години и 128 на четвртој години. На мастер студијама историје је уписано укупно 34 студента. Од укупно 8 студената докторских студија историје, њих 3 је на првој години, 0 на другој години и 5 на трећој години студија. Настава се изводи на српском језику на свим нивоима студија.

Научноистраживачки рад запослених на Департману за историју на Филозофском факултету у Нишу одвија се сагласно годишњем Програму научноистраживачког рада Факултета. Научноистраживачки рад подразумева рад на међународним, националним и интерним научноистраживачким пројектима, дистрибуцију и дисеминацију, односно презентацију резултата истраживања на научним скуповима националног и интернационалног карактера, публикавање научних радова, организацију јавних предавања, округлих столова и семинара, учешће у међународним пројектима и различите друге видове сарадње са међународним и домаћим установама.

Сви наставници и сарадници Департмана за историју су тренутно ангажовани на реализацији интерног пројекта под називом *Историјско наслеђе Балканског полуострва кроз векове (од антике до савременог доба)* који финансира Филозофски факултет у Нишу; 9 наставника и 3 сарадника је током 2019. учествовао на укупно 6 пројеката Финансираних од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије.

На Департману за историју је запослено укупно 9 наставника и 3 сарадника са пуним радним временом, од којих је 1 наставник у звању редовног професора, 5

наставника у звању ванредног професора, 3 наставника у звању доцент, 1 у звању асистента и 2 сарадника у звању истраживач-приправник. Настојећи да осигура квалитет студијских програма и одговори на потребе тржишта рада, увећа могућности за приступачност, селекцију и индивидуализацију студија и систематски унапреди интернационализацију као кључни елемент осигурања квалитета, Филозофски факултет и, у оквиру Факултета, Департман за историју, константно преиспитује постојеће програме, иновира их и допуњује у складу са закључцима и препорукама Центра за унапређење квалитета.

Тренутно департман за историју врши наставу на три нивоа студија и то:

Р.Б.	Студијски програми	Број студената	Дужина трајања	Број кредита	Година акредитације и број уверења
1.	ОАС историје	50	4 године	240 ЕСПБ	04.07.2014. 612-00-00676/2013-04
2.	МАС историје	25	1 година	60 ЕСПБ	12.12.2014. 612-00-00676/2013-04
3.	ДАС историје	3 сваке друге год.	3 године	180 ЕСПБ	28.09.2018. 612-00-00027/5/2018-03

Наведена структура студијских програма говори у прилог упорном залагању да се прате и задовоље потребе и трендови развоја тржишта рада и послодаваца за вискоквалификованим стручним кадром.

У креирању, изменама и допунама садржине студијског програма историје, Департман за историју следи процедуру утврђену за Филозофски факултет. Наиме, Филозофски факултет у Нишу има јасно утврђену процедуру одобравања и усвајања новокреираних студијских програма на нивоу Универзитета, а која пролази кроз четири „контролне фазе“ – (1) фаза предлагања или припремна фаза. У овој фази наставници и сарадници департмана креирају пројекцију структуре студијских програма и раде опис њима својствених стандарда. Када то учине Веће департмана предлаже иницијалну верзију студијског програма надлежним телима Факултета, (2) фаза утврђивања предлога на Наставно-научном већу Факултета. Чланови наведеног Већа разматрају предложену структуру студијског програма и о истој се изјашњавају формирајући коначни предлог студијског програма који се упућује надлежном телу Универзитета (3) фаза одобравања. У овој фази чланови Научно-стручног већа за друштвено-хуманистичке науке Универзитета у Нишу разматрају утврђене предлоге Филозофског факултета и своје мишљење упућују Сенату Универзитета, и (4) фаза усвајања. У овој фази Сенат Универзитета у Нишу доноси коначну одлуку о усвајању студијског програма, потенцијалним допунама и евентуалним изменама. У случајевима измена и допуна већ акредитованих студијских програма, спроводи се иста процедура. Током 2012. године је одобрена акредитација докторских академских студија историје. Реакредитација докторских академских студија историје, за коју је предвиђен нови програм, усвојена је и одобрена 2018. године. (табела 4.0). Предуслове за успешну реализацију студијских програма Факултет ствара сагласно препорукама за унапређење студијских програма датим од стране екстерних експерата, као и Комисије за унапређење квалитета Филозофског факултета која делује унутар истоименог Центра. Наведена

Комисија два пута у току школске године спроводи евалуацију наставе, а на три године самоевалуацију студијског програма. Измене и допуне студијског програма историје се заснивају на принципима Болоњске декларације. Исте морају подразумевати:

- актуелизовање и иновирање садржаја студијског програма и примену најновијих научних достигнућа и практичних резултата у погледу методике наставе;
- обogaћивање листе изборних предмета инкорпорирањем нових, популарних и за образовни профил неопходних предмета, чиме се повећава изборност за студенте;
- увођење нових обавезних предмета нужних за јачање квалитета студијског програма и квалитета стечених знања;
- логистичке измене распореда предмета по семестрима, чиме се даје адекватна основа припремања студената за предмете који следе у наредном семестру;
- легитимне промене у спецификацији већ постојећих предмета;
- допуњавање листе курсева страних (савремених и старих) језика што је од посебног значаја;
- проширивање листе педагошких, психолошких и методичких предмета који се нуде студентима на нематичним департманима.

Исходи образовања у оквиру студијског програма историје произилазе из циљева образовања и заснивају се на исходима учења. Како се исходи учења обично изражавају као знање, вештине и ставови, односно као специфична мерљива достигнућа, завршетком **првог нивоa студија историје** студенти стичу одређене квалификације и компетенције да:

- примене усвојена знања, технике и вештине у пракси;
- критички и аналитички приступају проблемима у области историје, врше сопствене рефлексије на бази синтетичког закључивања и препознају «процесе дугог трајања» и њихов утицај кроз време, као и однос дуготрајних процеса и појединачних историјских догађаја и појава;
- примене стечена знања и компетенције у својој професији, адекватно користе и интерпретирају стручну литературу и савремену информационо-комуникациону технологију у области историје и сродних области, професионално се односе, креативно и критички размишљају;
- континуирано прате и имплементирају новине и реформе у струци;
- проактивно делују у радном окружењу и надограђују постојеће социјалне вештине потребне за тимски рад, међупрофесионалну и мултисекторску кооперацију уз висок ниво професионализма;
- анализирају и вреднују једноставне концепте, моделе, и принципе теорије и праксе у области науке и наставе и активно унапређују постојећу праксу на бази самоевалуације у ауторефлексије;
- развијају позитиван однос према целоживотном учењу и нужности даљег интелектуалног, професионалног и личног усавршавања;
- наставе професионално усавршавање и академску надградњу на вишим нивоима студија.

По завршетку **другог нивоа студија - мастер академских студија** студенти стичу шира знања и потпуније разумевање у области студија што им омогућава да:

- обављају научни и истраживачки рад, разумеју историјских процеса и развој људске цивилизације кроз епохе, да препознају, документују, класификују, архивирају, интерпретирају и разумеју сву комплексност међународних односа, функционисање дипломатије и државне политике,

- активно примењују стечена знања у сврху популаризације и актуелизације историјских питања, да креира пројекте културних установа (музеја, галерија, библиотека, архива, центара културе), и да њима руководе и даље развијају свој научни профил у разним смеровима на широком пољу историјских студија.

- критички евалуирају утицаје савремених проблема и трендова у области историје, стечено знање и разумевање проблема самостално продубљују критичким мишљењем и константним радом на професионалном и академском усавршавању;

- интегришу стечена знања, решавају комплексне проблеме, те доносе процене на бази прибављених информација;

- идентификују релевантна истраживања, критички их разматрају и евалуирају на одговарајући начин;

- реализују примењена истраживања: формулишу истраживачка питања или идентификују организациони проблем, планирају, дизајнирају и спроводе проучавања применом одговарајуће методологије, анализе података и извлачењем основаних закључака и на бази њих дају адекватне препоруке;

- осмишљавају сврсисходне и ефективне курикулуме и наставне стратегије на бази савремених теорија учења, педагогије и психологије;

- преиспитују социјалну и етичку оправданост и одговорност у примени стечених и нових знања у обављању послова у струци;

- демонстрирају одговарајући ниво експертизе у области студија, разумеју и дискутују о значају етичких стандарда унутар професије уопште а посебно у области усавршавања;

- успостављају ефикасан професионални однос са ужим и ширим радним окружењем, примењују стечена знања и вештине у новом и непознатом окружењу, и ширим или мултидисциплинарним областима у пољу друштвено-хуманистичких наука;

- ефикасно користе технологију за професионални развој и унапређење сопственог рада, теже даљој и дубљој професионалној и академској надградњи у одабраној области и вишим нивоима студирања.

Завршетком **трећег нивоа студија - докторских академских студија** код студената се развија квалификација за рад који подразумева висок стандард научне компетентности, односно они:

- поседују продубљена академска знања унутар једног уско-специјализованог подручја у области студија, темељно владају литературом и показују свеобухватно разумевање научних метода и техника примењивих на сопствено истраживање;

- упознају истраживачке границе дисциплине коју изучавају као и примарне и важне трендове из научне и социјалне перспективе, прате најновија научна достигнућа у области студија;

- показују оригиналност у примени усвојених знања уз практично разумевање примене истраживања и испитивања у креирању и интерпретирању знања у области студирања;

- развијају способност критичке евалуације савремених истраживања, истраживачких техника и уопште истраживачке методологије;

- демонстрирају самоусмереност и оригиналност у суочавању са проблемима и решавању истих;

- учествују у планирању и реализацији различитих облика наставе и самостално изводе наставу на терцијарном нивоу образовања;

- самостално планирају и реализују истраживања, решавају теоријске и практичне проблеме у области студија применом научне методологије;

- независно и слободно осмишљавају, планирају и реализују сложене научно-истраживачке пројекте и партиципирају у регионалним и међународним пројектима;

- унапређују постојећа знања, доприносе развоју и имплементацији нових знања, теорија, метода, тумачења и форми;

- критички процењују свој научни и академски рад, промишљања и закључе са професионалног, академског и етичког аспекта, поштујући високе стандарде у погледу академског интегритета, академске етике и добре научне праксе;

- развијају и унапређују вештине усменог излагања и писања научног рада, идеје и резултате свог рада представљају широј академској заједници и друштву у целини.

Исходи учења на индивидуалним предметима усаглашени су са исходима учења на студијском програму историје и базирају се на дескрипторима квалификација за сва три нивоа високог образовања у научним областима историјских, археолошких и класичних наука, као и на одговарајућем европском нивоу квалификација. Студијски програм историје је, сагласно општем услову о савремености и међународној усаглашености са савременим светским токовима у великом проценту (минимум 70%) компарабилан и усклађен формално и структурно са целокупним програмима (најмање 3 акредитована) у иностраним високошколским установама, како је представљено у следећој табели:

Р.Б.	ОАС	Усклађеност	Web adresa
1.	ОАС историје	Софииски универзитет св. Климент Охридски, Историчевски факултет	www.clio.uni-sofia.bg/BG/b-istoria.html
		Московски државни универзитет „М.В. Ломоносов“ , Историчевски факултет, одељење за историју	http://www.hist.msu.ru/Stud/education.htm
		Универзитет Париз 7 „Дени Дидро“	http://www.univ-paris-diderot.fr/sc/site.php?bc=formations&np=INSPARCOURS?NP=77
2.	МАС историје	Софииски универзитет св. Климент Охридски, Историчевски факултет	http://www.clio.uni-sofia.bg/BG/education.html#master
		Московски државни универзитет „М.В. Ломоносов“	http://www.hist.msu.ru/Stud/education.htm

3.	ДАС историје	Историјски факултет, одељење за историју	
		Универзитет Париз 7 „Дени Дидро“	http://www.univ-paris-diderot.fr/sc/site.php?bc=formations&np=1NSCRIPTIONS?ND=896
		Слободни универзитет у Бриселу	http://www.ulb.ac.be/facs/philolo/
3.	ДАС историје	Универзитет Париз 7, „Дени Дидро“	http://www.univ-paris-diderot.fr/english/sc/site.php?bc=formation&np=organisation&g=sm
		Историјски факултет, Московски државни универзитет „М. В. Ломоносов	http://www.hist.msu.ru/Departments/history.html

Садржина студијског програма историје на Филозофском факултету у Нишу на сва три нивоа студија сасвим је усаглашена са одговарајућим одредбама *Закона о високом образовању*, *Статута Универзитета у Нишу* и *Статута Факултета*. Структура и основни елементи студијског програма историје сва три нивоа студија јасно су одређени у *Правилнику о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма*. Такође на нивоу Факултета постоје и правилници попут: *Правилника о основним академским студијама* (Прилог), *Правилника о мастер академским студијама* (Прилог), *Правилника о докторским студијама* (Прилог), којима се ближе одређује организација и реализација основних, мастер и докторских академских студија, облици наставе, организација студија, напредовање студената, упис у вишу годину студија, провера знања и оцењивање студената на испиту, завршни рад и друга питања везана за наставу на Филозофском факултету. Споменуте стандарде и њима својствене правилнике прати *Стратегија обезбеђења квалитета* која за прву област праћења, обезбеђења и унапређења квалитета на Филозофском факултету управо наводи област студијског програма, и то у погледу усаглашености студијског програма са стандардима Националног савета за високо образовање, регионалним и европским програмима, савременим научним достигнућима у области студија; у погледу усаглашености исхода образовања и учења са компетенцијама сходно Закону о националном оквиру квалификација РС; у погледу радног оптерећења студената.

Процена студијског програма историје свих нивоа студија Филозофског факултета у Нишу, његове структуре и наставних, анализа спецификације наставних предмета сваког студијског програма, као и правила и процедура према којима се одређени курсеви реализују и похађају, показују да они испуњавају све нужне стандарде њиховог квалитета, односно:

- укључују све законом дефинисане елементе;
- одликују се научним утемељењем и прате савремене светске токове и стање науке и струке у области студија;
- имају јасно и експлицитно дефинисану сврху и улогу у образовном систему – образовање студената за јасне, одрживе, тражене и актуелне професије из области друштвено-хуманистичких наука, при чему су програми усмерени ка стицању и развијању корисних и социјално потребних компетенција и квалификација, а које су хармонизоване са фундаменталним задацима и циљевима Филозофског факултета;

- имају јасно спецификоване и постављене циљеве усклађене са основним задацима и циљевима установе;
- омогућују студентима стицање и развој општих и предметно специфичних компетенција (критичког мишљења, управљања информацијама, решавања проблема, креативности и иновативности, комуникативности, културе и глобалног грађанства, колаборације, личног и професионалног развоја и благостања...) а које су у функцији квалитетног обављања стручне и научне делатности;
- задовољавају потребе друштва за свршеним студентима спремним за тржиште рада, професионалним и стручним, и који поседују поред осталог и истраживачке компетенције утемељене на најновијим теоријским и практичним знањима;
- одражавају потребе друштва за дипломираним студентима друштвено-хуманистичких наука широког знања и спектра практичних вештина у различитим областима;
- постигнута је равнотежа између смерница којим се описују национални стандарди студијског програма историје на Филозофском факултету са једне стране и све интензивнијег рада на усклађивању са европским образовним окружењем у погледу предавача, студената и тржишта рада са друге стране;
- курикулуми предвиђају листу и опис обавезних и изборних студијских подручја, односно предмета (минимум 20% изборних на ОАС, 30% на МАС и 50% на ДАС), начин извођења студија и потребно време за извођење појединих облика студија, бодовну вредност сваког предмета исказану у складу са ЕСПБ, бодовну вредност завршног рада, предуслове за упис појединих предмета и групе предмета, начин избора предмета из других студијских програма, услове за прелазак са других, сродних студијских програма, критеријуме и услове преноса бодова, као и остала питања која су важна за извођење студијског програма;
- заступљеност различитих типова предмета на студијским програмима усаглашена је са стандардима: 15% академско-општеобразовних, 20% теоријско-методолошких, 35% научно-стручних и 30% стручно-апликативних у односу на укупан број кредита свих понуђених наставних предмета (ОАС), односно, научно и стручно-апликативни око 70% и општеобразовне и теоријско-методолошке око 30% (МАС);
- курикулуми студија креирани су по угледу на европске стандарде у погледу одређених елемената: (1) услова уписа - средње образовање у четворогодишњем трајању; (2) трајања и нивоа студија - тростепене студије: основне академске студије (4 године), мастер академске студије (1 година) и докторске академске студије (3 године); (3) услова преласка у наредну годину - прикупљен минимални број ЕСПБ; (4) стицања дипломе - излазни профил дефинисан *Правилником о листи стручних, академских и научних назива* (Службени гласник РС, бр 30/2007, 112/2008, 71/2009 и 81/2010) у области друштвено-хуманистичких наука; и (4) начина студирања - креирање флексибилног профила професионалне културе, то

јест могућност за избор одређених предмета који студентима омогућују стицање кључних компетенција;

- оцењивање успешности студената базира се на континуираном праћењу њиховог рада, односно финална оцена за сваки наставни предмет изводи се из броја поена које студент стекне реализацијом предиспитних обавеза и полагањем испита. Максимални број поена које студент може да оствари на предмету је 100, а број поена које студент може да стекне испуњавањем предиспитних обавеза на различитим предметима износи од 30 до 70;
- кадровске могућности Департмана за историју (у смислу наставног кадра) су задовољене наставници и сарадници испуњавају законски прописане услове за наставни рад. Сви наставници који учествују у реализацији наставе на Департману за историју на Филозофском факултету у Нишу су у радном односу са пуним радним временом. Укупан број наставника и сарадника довољан је да покрије укупан број часова активне наставе
- студентима историје су доступне и друге могућности које Факултет обезбеђује, тј. потребни људски ресурси, просторне, техничке, библиотечке, информатичке потребе и др
- текуће припреме и рад на развоју студијског програма, садржаја наставних предмета и компетенцијских циљева у складу су са националном легислативом, актима Универзитета у Нишу, унутрашњим директивама и правилима Филозофског факултета, и сви актери (руководство факултета, наставници и сарадници и студенти) утичу на тај процес;
- студијски програм је у потпуности прилагодљив и отворен за иновативне приступе настави и учењу, обезбеђивање ефикасности, ефективности и рационалности процеса студирања и пружа могућности за запошљавање, даље школовање, лично и професионално развијање студената.

Равнотежа између наставних метода, исхода учења и критеријума оцењивања успостављена је тако што су спецификацијом сваког наставног предмета (силабусом) дефинисане методе извођења наставе оријентисане ка учењу студената и систему оцењивања који је заснован на мерењу исхода учења. Исоходе учења сваког предмета дефинишу наставници, а надовезивање и хармонизација исхода појединачних предмета опредељују садржај и организацију наставног програма. Наставне методе и поступци провере знања утврђују се у односу на дефинисане исходе. Међузависност предмета одређује се предусловом, односно условљеношћу слушања и полагања појединих предмета.

Још један сегмент који је неопходно сагледати када је у питању квалитет студијског програма, и уопште његова адекватна и плодносна реализација, јесте компатибилност система извођења наставе и оцењивања са циљевима и исходима образовања. Ова област третира се кроз одређену правну регулативу којом Филозофски факултет ближе уређује појединости везане за реализацију наставе, полагање испита и систем оцењивања. Поред *Статута Факултета* ова област уређена је *Правилником о полагању испита и оцењивању на испиту* (број 498/1-01-2, од 26.12.2007. године) и *Правилником о извођењу наставе на Департману за*

англистику (број 217/1-8 од 14. 05. 2008. године, Прилог).

Ефикасна и ефективна реализација наставе на студијском програму историје Филозофског факултета у Нишу зависи од многобројних фактора. С обзиром на то да је студијски програм историје акредитован за 50 студената на основним академским студијама, тиме су шансе да високошколска настава буде усмерена ка студенту изузетно увећане. Департман за историју омогућује превасходно рад у малим групама, интерактивну наставу и могућност учешћа у наставном раду сваког студента појединачно, израду семинарских радова, есеја и сл., праћених усменим излагањем на часу, развијање вештина критичког мишљења, као и сталне повратне информације о напредовању студената и савладавању наставне материје. Системом континуиране евалуације наставници и сарадници евидентирају и вреднују све активности студената на транспарентан начин. Предметни наставници су дужни да на почетку семестра упознају студенте са садржајем силабуса, предиспитним и испитним обавезама фокусирајући се на кључне елементе оцењивања и вредност бодова које свака од активности носи. Поред тога, силабуси наставних предмета јавно су доступни на Интернет страници факултета те се са њима студенти могу упознати и електронским путем. Дакле, оцењивање успешности студената базира се на интензивном и систематском праћењу њиховог рада. Финална оцена за сваки наставни предмет формира се на основу броја поена које студент стекне реализацијом предиспитних обавеза и полагањем испита (максимум 100 поена). Појединачни број поена које студент може да стекне испуњавањем предиспитних обавеза на различитим предметима износи од 30 до 70. Силабусом сваког наставног предмета спецификоване су активности студената и број поена које носе. Укупан број поена на предмету укључује: (1) поене које студент стиче за различите врсте активности током наставе (у групном раду, дискусији, тумачењу грађе, припремама за часове...), (2) поене које студент стиче извршавањем осталих предиспитних обавеза предвиђених програмом предмета (на пример горе већ споменуте активности попут писања семинарских радова, есеја, колоквијума...), и (3) поене које студент стиче полагањем испита, при чему програми различитих предмета предвиђају различите начине полагања испита (писмени, усмени, практични; или њихова комбинација). Оцена која изражава успех студента на предмету заснована је на укупном броју поена које је студент стекао испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита а према квалитету стечених знања и вештина. Она изражава у којој је мери студент савладао исходе учења својим радом и ангажовањем у току семестра. У студијске програме на којима се образују будући наставници, а који се реакредитују у овом циклусу акредитације уграђена је и педагошка пракса, почев од друге године студија. У студијски програм историје су уграђени и предмети који студентима обезбеђују педагошко-психолошко-методичко образовање у складу са Законом о основама система образовања и васпитања.

Факултет за сваку школску годину планира и израђује календар наставе, а на Наставно-научном већу план наставе се анализира и проверава за сваки наставни предмет, евентуално допуњава и модификује у складу са потребама или променама наставног кадра свих студијских програма. Приликом формирања плана ангажовања и реализације наставе поштује се принцип оптерећености наставника и сарадника. Распоред одржавања наставе утврђује се пре почетка сваке школске године а усваја се и годишњи план испита за све студијске програме на факултету. На основу плана

наставе спроводи се процена ангажовања студената у току семестра кроз предиспитне обавезе и време проведено у припреми испита.

Систем бодовања, као што је већ описано изнад, утврђен је за сваки предмет и према јединственој методологији. За сваки силабус наставници су исказали радно оптерећење студената бројем сати потребних за савладавање програма и бројем страница обавезне литературе а које су рачунали по формули $ЕСПБ = 25-30$ сати рада. На пример, предмет са 4 ЕСПБ подразумева оптерећење студента од 108 сати рада које би требало да проведе ангажујући се активностима којима наставници директно руководе, у самосталном раду, на обавезној стручној пракси, припремама за проверу знања и на самој провери знања, као и другим ненаведеним активностима. Уколико се предмет реализује са недељним фондом часова 2+2 (2 часа предавања и 2 часа вежби) то значи да ће студент провести 60 сати на настави (4 часа недељно \times 15 недеља у семестру), док ће преосталих 48 сати провести у осталим активностима (читању литературе, изради самосталних пројеката и презентација, изради домаћих задатака...). Говорећи о обиму литературе, у наведеном случају оптерећење студента за 48 сати учења ван наставе не би смело да пређе литературу обима већег од 288 страница с обзиром на усклађеност са европским стандардом према коме један сат рада не сме прећи више од 6 страница литературе ($48 \times 6 = 288$). Ипак, у случају Филозофског факултета на неким департманима било је нужно извршити одређена оправдана одступања од ове формуле и њена прилагођавања

Као критеријум напредовања и квалитета студената добро је сагледати и њихову пролазност на испитима у оквиру појединачних студијских програма. Заправо, у оквир анализе свакако треба узети појединачне индикаторе попут дужине студирања, просечне оцене дипломираних студената и просечне оцене студената на испитима. Предности новог система студирања огледају се у значајној смањењу дужине студирања на студијском програму историје. Такође, анализом треба обухватити и друге индикатор успеха ученика, нпр. просечну оцену дипломираних студената у току студија. Поређењем са претходним годинама, посебно са годинама из претходног акредитационог циклуса, може се рећи да су резултати у великој мери слични. Однос показатеља Департмана за историју према осталим департманима Филозофског факултета у Нишу приказан је у табелама 4.1-4.3.

Филозофски факултет у Нишу има утврђене поступке за одобравање, праћење и контролу програма студија. Системом обезбеђења квалитета установе прописано је периодично разматрање и процењивање како структуре, тако и садржаја и исхода студијског програма. Ове поступке спровode Већа департмана и Комисија за унапређења квалитета Филозофског факултета. Основни оријентир процене чине Стандарди прописани од стране Националног савета за високо образовање. Анализа и евалуација квалитета студијских програма у овом циклусу самовредновања обухватила је неколико аспеката:

(1) усаглашеност структуре, садржаја и исхода студијских програма са званично утврђеним стандардима за акредитацију Националног савета; доступност и јавност информација о структури, садржају, циљевима и исходима студијских програма;

(2) усаглашеност исхода учења са предметима унутар студијског програма у

погледу компетенција и квалификација које студенти стичу завршетком студијског програма; спецификовање начина евалуације знања и вештина студената у складу са описаним исходима учења;

(3) усаглашеност структуре ЕСПБ бодова и реалног радног оптерећења студената;

(4) успешност и напредовање студената; квалитет студената; услови за упис нових студената и квалитет нових студената; и

(5) могућност даљег школовања и запошљавање свршених студената.

Поред уписне политике филозофског факултета и заинтересованости кандидата за различите студијске програме као једног од индикатора квалитета студената, свакако треба узети у обзир и оне који се односе на мобилност студената, њихов боравак на страним високошколским установама и боравак страних студената на факултету. У том погледу незаобилазно је учешће Филозофског факултета на Еразмус+ пројектима, на којима је боравило двоје студената историје током 2017. године. Говорећи о студентским мобилностима, позитивних повратних информација и позитивних образовних искустава студената је много. Ипак, очигледно је да би тај број био умногоме већи да нису присутне језичке баријере.

Процењивање наведених аспеката квалитета студијског програма обављено је анализирањем информација и података прикупљених на бази евиденције стручних служби Факултета, извештаја стручних тела и органа Факултета, и спроведеним анкетањем студената и свршених студената. Анализу и процену вршили су наставници и сарадници у стручним органима факултета, већа департмана који реализују студијске програме и Комисија за унапређење квалитета. Учешће студената у осигурању и процени квалитета студијских програма је постигнута њиховим чланством у Комисији за унапређење квалитета, односно Центру за унапређење квалитета и осталим телима за осигурање квалитета. Одређене активности које се тичу квалитета програма предузимају се и у оквиру Студентског парламента (дискусије, предлагање мера за унапређења квалитета, анализирање ефикасности студирања, подстицање научноистраживачког рада...)

Мере и поступци спровођења контроле студијског програма се врше кроз: евалуирање студената на почетку сваког семестра а које је у надлежности Центра за унапређење квалитета у коме значајну улогу играју представници студентског Парламента, као и кроз примену *Правилника о основним академским студијама* (<https://www.filfak.ni.ac.rs/preuzimanje/send/4-pravilnici/81-pravilnik-oas>), *Правилника о мастер академским студијама* (<https://www.filfak.ni.ac.rs/preuzimanje/send/4-pravilnici/76-pravilnik-mas>), *Правилника о докторским академским студијама* (<https://www.filfak.ni.ac.rs/preuzimanje/send/4-pravilnici/71-pravilnik-das>), *Правилника о условима наставка студирања у складу са Законом о високом образовању* (<https://www.filfak.ni.ac.rs/preuzimanje/send/4-pravilnici/91-pravilnik-nastavak-studija>), *Правилника о стручној пракси у васпитно-образовним установама* (<https://www.filfak.ni.ac.rs/preuzimanje/send/4-pravilnici/79-pravilnik-np-studenata>), *Правилника о стручној пракси студената социјалног рада и социјалне политике* (<https://www.filfak.ni.ac.rs/preuzimanje/send/4-pravilnici/581-pravilnik-o-strucnoj-praksi-studenata-socijalne-politike-socijalnog-rada>).

О континуираном раду на обезбеђивању квалитета студијских програма говори и низ интерних пројеката Филозофског факултета у Нишу који се спроводе од 2018. године унутар Департмана. Углавном су оријентисани на прикупљање информација од студената о квалитету актуелних студијских програма, прикупљања информација о реалном, тренутном стању, објективној процени њиховог реалног оптерећења, али и њихових ставова о могућностима иновирања програма студија. Све неопходне информације о студијским програмима на Филозофском факултету у Нишу јавно су и транспарентно постављене. Поред електронске и штампане верзије Информатора, јавна доступност информација о акредитованим студијским програмима установе пружена је и путем званичног сајта Факултета (<https://www.filfak.ni.ac.rs/>). У последње две године Филозофски факултет интензивно ради на организовању и спровођењу серије промотивних активности и представљању студијских програма не само будућим студентима, него и широј јавности. Циљ ових активности, поред указивања на предности студирања, јесте и стварање што потпуније слике о овој установи, упознавање са широком лепезом програма који се на њој реализују, и различитим услугама које нуди. Поред посета средњим школама, Филозофски факултет је своје студијске програме и своје студенте, наставнике и сараднике представљао организовањем Дана отворених врата Факултета, организовањем дана департмана, учешћем на сајмовима образовања, учешћем на фестивалима науке, отварањем страница департмана на друштвеним мрежама, осмишљавањем и снимањем видео клипова јавно доступних на различитим платформама, и многе друге.

Услови и поступци који су неопходни за завршавање студија и добијање дипломе одређеног нивоа образовања су дефинисани и доступни јавности, нарочито у електронској форми, и усклађени су са циљевима, садржајима и обимом акредитованих студијских програма. Услови и поступци за упис и завршавање студија, као и стицање дипломе одређеног нивоа образовања, јасно су дефинисани, поред Правилника о основним, мастер и докторским академским студијама навести и: *Правилником о рангирању студената на основним и докторским академским студијама* бр.311/1-2-01 од 11.10.2017. (Прилог), *Правилником о полагању пријемног испита и упису кандидата* бр. 286/1-6-01 од 3.10.2018. (Прилог), *Правилником о поступку припреме и условима за одбрану докторске дисертације* бр. 8/16-01-005/18-014 од 4.06.2018. (Прилог).

SWOT анализа:

+++ - високо значајно, ++ - средње значајно, + - мало значајно, 0 – без значајности

Предности	Слабости
<ul style="list-style-type: none"> * Студијски програм историје је, на сва три нивоа студија, акредитован у законом предвиђеним роковима +++ * На студијском програму историје, на сва три нивоа студија, постоји усаглашеност садржаја и циљева студијских програма са очекиваним исходима учења +++ * Циљеви студијског програма историје су усклађени са циљевима учења +++ * Усаглашеност оптерећења ЕСПБ са активностима учења нужним за постизање 	<ul style="list-style-type: none"> * Анкетирање послодаваца чији су запослени дипломирали, на неком нивоу студија, на Департману за историју Филозофског факултета у Нишу ++ * Факултет још увек нема довољно развијену повезаност са дипломираним студентима ++ * Систем добављања информација од послодаваца о компетенцијама дипломираних студената историје није довољно развијен ++

<p>жељених исхода процеса студирања +++</p> <p>* Расподела обавезних и изборних предмета је уравнотежена, док радно оптерећење студената не прелази максимални оквир Успостављена је равнотежа између кључних предмета на студијском програму историје, по годинама, на свим нивоима студирања +++</p> <p>* Адекватно и континуирано вредновање предиспитних обавеза омогућује наставном особљу Департмана за историју објективнију слику о усвајању исхода учења +++</p> <p>* Међусобна усаглашеност исхода учења и компетенција свршених студената оцењује се на основу показатеља квалификација +++</p> <p>* Систем оцењивања заснован је на мерењу исхода процеса учења ++</p> <p>* Висока оспособљеност наставника и сарадника за функционалну интеграцију знања и вештина +++</p> <p>* Континуирано перманентно осавремењивање студијског програма историје на свим нивоима студија +++</p> <p>* Изражена заинтересованост кандидата за студијски програм историје на свим нивоима студија ++</p> <p>* Развој и примена поступака за праћење квалитета студијског програма историје на свим нивоима студија +++</p> <p>* Квалитетно осмишљен студијски програм доприноси пријави већег броја кандидата за упис на студије што даје прилике за селекцију квалитетнијих кандидата ++</p> <p>* Потпуна доступност информација о завршном раду на свим нивоима студија +++</p> <p>* Сва усвојена документа о студијском програму историје за све нивое студија, доступна су на званичној интернет страници факултета +++</p> <p>* Реално је процењен број потенцијалних студената за који је студијски програм историје акредитован на свим нивоима студија +++</p> <p>* Квалитет студената Департмана за историју, чини их конкурентним на програмима стипендирања и финансијску подршку за слушање семестра у иностранству ++</p>	<p>* Развијање програма мобилности студената ++</p> <p>* Подстицање боравка страних студената на Филозофског факултету +++</p> <p>* На студијски програм историје, на свим нивоима студија, кандидати из централних делова Србије не уписују често, студената из иностранства и региона скоро да нема ++</p> <p>* На првом нивоу студија (Основним академским студијама историје) забележен је случај непопуњавања свих акредитованих места у првом уписном року. ++</p> <p>* Недовољна заступљеност стручне праксе (у вези са ставком 3 ове рубрике) +++</p> <p>* Присутна је демотивисаност студената да конкуришу за програме размене студената, због постојања језичких баријера или недостатка финансијских средстава ++</p> <p>* Мали број студената који користе програме мобилности за боравак на Филозофском факултету +++</p> <p>* На Департману за историју, на свим нивоима студија, не постоји могућност праћења курсева на страном језику. +++</p>
---	--

Могућности	Опасности
<ul style="list-style-type: none"> * Умрежавање Департмана за историју са професионалним/стручним удружењима ++ * Праћење професионалног развоја бивших (дипломираних) студената ++ * Јачање континуиране сарадње са бившим студентима Департмана за историју +++ * Континуирано и организовано прикупљање података о индивидуалним активностима наставника и сарадника на пољу унапређења квалитета наставе +++ * Израда плана мера које би допринеле оптимизацији дужине студирања у складу са програмом ++ * Узимање у обзир ставова свршених студената и послодаваца у случају могућих будућих промена студијских програма ++ * Организовати извођење стручне праксе сходно потребама струке +++ * Увести учење страних језика (у првом реду светских), од почетних нивоа знања језика, у изборне блокове од самог почетка студија историје ++ * Јачање мотивације студената на Депатману за историју за активни приступ предметима са других департмана, превасходно оних који су по структури сродни или усмерени на стицање педагошких, психолошких и методичких компетенција ++ * Привући већи број студената кроз промотивне активности на студијски програм историје +++ * Факултет поседује капацитете за укључивање у програме мобилности студената историје и сродних дисциплина, како би био атрактиван студентима истих из земаља окружења и из иностранства +++ 	<ul style="list-style-type: none"> * Додатно и накнадно оптерећивање стручних служби административним пословима ++ * Економска криза и неадекватна материјална ситуација ограничавају избор студијског програма сходно финансијској ситуацији ++ * Пратећи логистички и институционални проблеми у вези са радом у оквиру Универзитета, као носиоца међународне сарадње и мобилности студената + * Изостајање адекватне финансијске подршке од стране државе за одређене активности повезаних са мобилношћу студената ++ * Недовољна мотивисаност редовних, нарочито дипломираних студената да искажу своја мишљења и запажања у вези са квалитетом студијског програма историје, на свим нивоима студија ++ * Недовољна мотивисаност послодаваца да искажу своја мишљења о компетенцијама знањима, вештинама и способности практичне примене стечених знања и вештина) дипломираних студената ++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 4:

На темељу анализе студијских програма основних, мастер и докторских академских студија историје, урађених у складу са утврђеним *Правилником о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма*, утврђено је да они испуњавају Стандард 4.

Измењени и допуњени програми основних и мастер академских студија, креирани нови програми основних и докторских академских студија настали су као резултат сталног критичког преиспитивања постојећих наставних програма и као израз настојања Филозофског факултета и Департмана за историју да достигне највиши ниво квалитета студијских програма и компетенција дипломираних студената. Међутим, још увек постоји простор у коме је могуће конструктивно и креативно деловати и даље се развијати у смеру

- проширивања инфраструктуре за прикупљање повратних информација од послодаваца, представника Националне службе за запошљавање и других одговарајућих стручних организација и удружења о компетентности дипломираних студената;

- континуираног рада на усавршавању квалитета наставе, уз уважавање мишљења послодаваца, редовних и дипломираних студената;

- унапређивања и развијања програма мобилности студената јачањем постојећих сарадњи и уговарањем нових партнерских односа;

- интензивирања објективног бодовања ваннаставних активности студената са циљем њиховог мотивисања;

- прецизног дефинисања мерљивих, проверљивих и објективних показатеља квалитета докторских студија.

Показатељи и прилози за стандард 4:

Табела 4.1. Листа свих студијских програма који су акредитовани на високошколској установи од 2011. године са укупним бројем уписаних студената на свим годинама студија у текућој и претходне 2 школске године

Табела 4.2. Број и проценат дипломираних студената (у односу на број уписаних) у претходне 3 школске године у оквиру акредитованих студијских програма. Ови подаци се израчунавају тако што се укупан број студената који су дипломирали у школској години (до 30. 09.) подели бројем студената уписаних у прву годину студија исте школске године. Податке показати посебно за сваки ниво студија.

Табела 4.3. Просечно трајање студија у претходне 3 школске године. Овај податак се добија тако што се за студенте који су дипломирали до краја школске године (до 30.09.) израчуна просечно трајање студирања. Податке показати посебно за сваки ниво студија.

Прилог 4.1. Анализа резултата анкета о мишљењу дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења.

Прилог 4.2. Анализа резултата анкета о задовољству послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца.

Стандард 5: Квалитет наставног процеса

Квалитет наставног процеса обезбеђује се кроз интерактивност наставе, укључивање примера у наставу, професионални рад наставника и сарадника, доношење и поштовање планова рада по предметима, као и праћење квалитета наставе и предузимање потребних мера у случају када се утврди да квалитет наставе није на одговарајућем нивоу.

Квалитет наставног процеса је обезбеђен интерактивном наставом, укључивањем примера у наставу, професионалним радом наставника и сарадника, поштовање планова рада по предметима и праћењем квалитета наставе и предузимањем потребних мера у случају да се јави опадање квалитета наставе. Питања квалитета наставног процеса су регулисана Статутом, правилницима, као и Стратегијом обезбеђивања квалитета. У области наставног процеса, као основни сегменти обезбеђивања квалитета одређују се: организација и реализација наставе, методе у настави, оцењивање студената у оквиру предиспитних обавеза и на испиту, и професионалност и етичност у раду (<https://drive.google.com/drive/folders/1zCSM8eVhnINT6hIN-BCtry1UgwFOEfdw>).

Настава се на Факултету изводи према распореду часова утврђеном на почетку сваког семестра, када се доноси и план извођења наставе и распоред часова (предавања, вежби, недељних консултација наставника и сарадника), усклађени са потребама студената. Критеријуми на основу којих се израђује распоред часова су: број часова у току радног дана и радне недеље, усклађеност распореда часова предавања и вежби, усклађеност распореда часова са бројем студената по групама и рационално коришћење кадровских, материјално-техничких и просторних капацитета Факултета. Студенти се на почетку семестра обавештавају о распореду часова његовим објављивањем на интернет презентацији Факултета (<https://studenti.filfak.ni.ac.rs/nastava/raspored-casova>) и на огласним таблама. Информације о распореду и терминима одржавања консултација наставника и сарадника објављене су на вратима кабинета наставника и сарадника и на сајту Факултета (преко линкова за наставно особље на појединачним департаментама факултета <https://www.filfak.ni.ac.rs/nastavno-osoblje/istorija>). Годишњи распоред полагања испита се сачињава и објављује на интернет презентацији Факултета (<https://studenti.filfak.ni.ac.rs/ispiti/rasporedi>) и огласним таблама, на почетку академске године, док се могуће измене у распореду полагања испита врше на основу одобрења продекана за наставу и уз поштовање принципа померања испита унапред (на каснији термин), о чему се студенти благовремено обавештавају. Обавезе наставника и сарадника у наставном процесу на сваком од три нивоа студија дефинисане су *Правилником о основним академским студијама, Правилником о мастер академским студијама и Правилником о докторским академским студијама*. Наведени Правилници доступни су на <https://www.filfak.ni.ac.rs/preuzimanje/category/4-pravilnici>.

Настава на Департману за историју се одликује високим нивоом интерактивности, тј. повезивањем теоријске наставе и рада на релевантној грађи и активном улогом студената у наставном процесу. Силабусима појединачних предмета предвиђене су различите интерактивне и практичне активности студената попут израде и излагања семинарских радова и есеја, рада на историјским картама и изворима, аргументоване дискусије о појединим историјским проблемима и др., што се све може одвијати на појединачном или

групном нивоу и путем рада у паровима. Висок ниво мотивисаности студената за интеракцију у настави и израду ових задатака велики значај има и чињеница да ове активности спадају у предиспитне обавезе.

У спровођењу наставног процеса, Департман за историју, на свим нивоима студија следи политику јавности и транспарентности и благовремене доступности потребних информација. Силабуси свих наставних предмета доступни су на сајту Филозофског факултета преко линкова https://drive.google.com/drive/u/0/folders/1E9ekNiXfdN67OrH0z1_yzYG0-dhe09gR; https://drive.google.com/drive/u/0/folders/1o1eONc4JTNbH3A_D6x_7AKD6M9JaTgzq и <https://drive.google.com/drive/u/0/folders/1kC-Fx2k-0WYRPhxpoizotCoiRymGEagy>. Сви предметни наставници су дужни да у личној комуникацији студентима, на почетку семестра, учине доступним и темељније приближе план рада (силабус) у коме су спецификовани следећи подаци:

- Назив и статус предмета, фонд часова, број ЕСПБ, семестар у коме се предмет слуша, имена наставника и сарадника који изводе наставу на датом предмету, услове за слушање курса и полагање испита;
- Садржај и структуру предмета;
- Циљеве и исходе предмета;
- План и распоред извођења наставе и вежби по наставним недељама;
- Опис предиспитних активности;
- Начин оцењивања предиспитних активности и испита;
- Списак обавезне и допунске литературе.

Измене у акредитованим плановима (силабусима) врше се према утврђеној процедури. Све измене у курикулуму и силабусима, осим када се ради о редовном ажурирању и осавремењивању, предлаже Веће департмана. Веће департмана упућује прихваћене измене Наставно-научно већу на усвајање. Филозофски факултет систематски и континуирано прати спровођење акредитованих планова наставе, као и планова рада на појединим наставним предметима. Већа департмана одговорна су за: организацију наставе са групама студената у складу са стандардима за акредитацију, адекватну кадровску покривеност наставе (у случајевима одобреног одсуства наставника и сарадника ради стручног усавршавања, учешћа у међународним пројектима, у случају боловања и слично), реализацију наставе у складу са акредитованим документима, праћење реализације наставе на студијском програму и др.

Праћење квалитета и остваривања наставе у складу са плановима рада, као и квалитет наставног процеса на сваком појединачном предмету прати се и путем студентске евалуације, односно, редовног семестралног анкетирања студената (Прилог). Анкетирање се врши два пута годишње, односно, након сваког одслушаног семестра. Извештаје о резултатима анкетирања, *Комисија за унапређење квалитета* доставља на разматрање декану, продеканима, оцењиваним наставницима и сарадницима појединачно и већима департмана. У случају лоших оцена или неповољних коментара или жалби студената, Управа Факултета позива одговарајуће наставнике на разговор ради уклањања пропуста или недостатака у настави. Комисија за унапређење квалитета може креирати и друге корективне мере које би могле дати позитиван ефекат у областима у којима су утврђене мањкавости (упућивање на потребно усавршавање, организовање усавршавања и

сл.).

Током пролећног семестра школске 2019/2020. године Факултет се нашао пред изазовом да организује наставу на даљину у време ванредног стања проглашеног због пандемије Корона вируса. Настава је организована уз коришћење доступних апликација за рад на даљину, а месец и по дана након почетка реализације наставе на овај начин студенти су позвани да изврше евалуацију онлајн наставе (Прилог – Презентација са резултатима студентске евалуације онлајн наставе). Веће Центра за унапређење квалитета сачинило је упитник који је постављен онлајн, а студенти су позвани преко е-индекс налога да одговоре на питања о квалитету наставе на даљину. Са резултатима студентске евалуације наставе на даљину упознато је Наставно-научно веће, извештај је био доступан свим наставницима и сарадницима, као и Студентском парламенту.

Садржаји курикулума студијских програма који се на Департману за историју Филозофског факултета у Нишу реализују на сва три нивоа студија на одговарајућем постицању дефинисаних циљева и исходима студијског програма. Сви предмети су једносеместрални, изузев предмета Израда нацрта докторске дисертације, Истраживање за докторску дисертацију 1 и Истраживање за докторску дисертацију 2, који су двосеместрални. Као репрезентативне примере, овде доносимо примерак по једног наставног предмета са сваког нивоа студија, док су све релевантне информације за ближе упознавање са студијским програмом или појединачним предметима доступне на горе наведеним интернет адресама.

Табела 5 Спецификација предмета

А.

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије историје
Врста и ниво студија: Основне академске студије
Назив предмета: Историја народа Балкана 19. века
Наставник (Презиме, средње слово, име): Недељковић Д. Славиша
Сарадник (Презиме, средње слово, име):
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета: Упознавање полазника курса са историјом балканских народа у 19. веку који је био од пресудне важности за формирање националних држава на Балканском полуострву. Период од 1804. до 1918. год представљао је бурни период у историји европских народа која се нарочито рефлектовала на Балканском полуострву. Основне карактеристике свих ових покрета био је ослободилачки покрет, борба за стицање националне и државне самосталности.
Исход предмета: Да се студенти упознају са историјом балканских народа у 19. веку која је неопходна за проучавање модерне историје балканских држава и разумевање општих политичких прилика на овом простору.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Први српски устанак; 2. Други српски устанак; 3. Грчка револуција 1821-1830; 4. Филики Хетери устанак у дуневским кнежевинама 1821; 5. Устанци 30-их и 40-их година 19. века на Балкану; 6. Образовање државних и националних програма у Србији и Грчкој; 7. Херцеговачки устанци и рат Црне Горе против Турске средином 19. Века; 8. Рад Кнежевине Србије на припреми Балканског устанка 1844-1868; 9. Бугарски и румунски ослободилачки покрет (1815-1978); 10. Процес еманципације Македоније, уједињење јонских острва са Грчком, устанци на Криту; 11. Танзимат; 12. Први балкански савез (1866-1868) и идејни покрети 70-их година 19. Века; 13. Устанак у Босни и Херцеговини 1875-1878.

14. Рат Србије и Црне Горе са Турцима 1875-1878; 15. Призренска лига 1878-1881; 16. Грчко-турски рат 1897. године; 17. Први и Други балкански рат; 18.Први светски рат на Балкану.				
Практична настава:Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад На часовима вежби се читају, коментаришу и оцењују семинарски радови.				
Литература : 1.Потемкин, Историја дипломатије 2, Београд 1949. 2.Историја српског народа, књига V-1, VI-1, Београд 1994.3.Стеван К. Павловић, Историја Балкана, Београд 2001. 4. Васиљ Поповић, Источно питање, Београд 1996.				
Број часова активне наставе				Остали часови
Предавања: 2	Вежбе: 1	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе Аналитичка, компаративна, синтетичка				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена	
активност у току предавања	10	писмени испит		
практична настава		усмени испит	70	
колоквијум-и			
семинар-и	20			
Б.				
Студијски програм/студијски програми: Историја				
Врста и ниво студија: мастер академске студије				
Назив предмета: Политички, друштвени и културни живот Срба у модерно доба				
Наставник (Презиме, средње слово, име): Младеновић Б. Божица , Недељковић Д. Славиша , Ђорђевић З. Милош ; Пешић Д. Мирослав , Антић Д. Дејан				
Сарадник:				
Статус предмета: изборни				
Број ЕСПБ: 6				
Услов:				
Циљ предмета Упознавање студената са догађајима у европској и светској историји од завршетка Првог светског рата до краја хладноратовског периода и распада СССР почетком деведесетих година XX века (Париска мировна конференција, Версајски систем, Лига народа, регионални пактови, револуционарни покрети, феномен вође и државника у европској и светској политици, политичке идеологије, политичка дипломатска жаришта, економске кризе, избијање Другог светског рата, фашистичке агресије, ратне операције у Европи, Африци, Пацифику, кључне битке, међународне савезничке конференције, нирнбершки процес и денацификација Немачке, настанак ОУН, хладни рат и блоковска подела светске национално ослободилачки и револуционарни покрети, нова кризна жаришта, покрет несврстаних, научно-технолошке, загађење природе и еколошки покрет, крај биполарности, процес глобализације, друштвени мисао XX века)				
Исход предмета Схватити кључне догађаје европске и светске историје од Париске мировне конференције до краја биполарног поретка почетком деведесетих година XX века како би се разумели узроци процеса дезинтеграција али и интеграција и глобализације				
Садржај предмета Теоријска настава 1.Срби у Османском царству од 15. до 18. века 2. Српска православна црква од обнове до укидања 1557-1776. године 3. Реформе Селима III у Београдском пашалуку: пут ка револуцији 4. Први српски устанак 5. Други српски устанак и борба за остваривање унутрашње аутономије 6. Кнежевина Србија 1830 – 1876. године 7. Владавина краља Милана Обреновића 8. Развој парламентаризма у Србији 9. Владавина Александра Обреновића 10. Србија 1903 – 1914. године 11. Србија у Првом светском рату 12. Југословенски народи 1918 – 1945. 13. Југословенски народи 1945 – 1990. 14. Друштвена мисао на југословенским просторима 1918 – 1990. године 15. Културне прилике 1918 – 1990. године Практична настава: <u>Вежбе</u> , Други облици наставе, Студијски истраживачки рад. СИР - Упознавање са корпусима грађе релевантним за овај период. Резултате својих истраживања студенти ће саопштити у				

форми есеја, који ће представљати припрему за рад са грађом током израде завршног рада.				
Литература 1. Историја српског народа, III – VI,1,2 ; Београд 1993. 2. М. Екмечић, Стварање Југославије 1790 – 1918, I-II, Београд 1997. 3. Б. Петрановић, Историја Југославије 1918 – 1988, I-III, Београд 1988. 4. Љ. Димић, Културна политика Краљевине Југославије 1918 – 1941, I-III, Београд 1997.				
Број часова активне наставе				Остали часови
Предавања: 2	Вежбе: 1	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе Компаративна, Аналитичка, Синтетичка				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена	
активност у току предавања	10	писмени	испит	
практична настава		усмени испит	60	
колоквијум-и			
семинар-и	30			
В.				
Назив предмета: Источно питање				
Наставник или наставници: Младеновић Б. Божица ; Недељковић Д. Славиша ; Пешић Д. Мирослав				
Статус предмета: изборни				
Број ЕСПБ:6				
Услов:				
Циљ предмета: Преглед борбе око опстанка Османског царства у Европи од Француске револуције до склапања мировног уговора у Лозани 1923. године. Циљ овог предмета је да докторанти свеобухватно разумеју политичка, друштвена и културна дешавања на простору Европе у периоду трајања Источног питања током XIX и XX века.				
Исход предмета: Схватање значаја Источног питања за историју балканских и европ				
Садржај предмета: ких народа током XIX и XX века 1. Упознавање са изворима и литературом 2. Руско-аустријски планови и ратови за поделу Османског царства 3. Источно питање у време француске револуције и Наполеоновог тријумфа 4. Источно питање и српска револуција 1904-1830. 5. Грчка револуција и источно питање 1821-1829. 6. Источно питање 30-их година 19. века (прва и друга египатска криза, Албанија, Босна и Херцеговина) 7. Велике силе и источно питање 40-их година 19. века 8. Кримски рат 1853-1856. 9. Национални покрети и савез балканских народа 60-их година 19. века 10. Велика источна криза 1875-1878. 11. Берлински конгрес 12. Источно питање 80-их и 90-их година 19. века 13. Македонско питање 1903. 14. реформске акције великих сила 15. Анексиона криза 16. Балкански ратови, Први светски рат, мир у Лозани 1923 – затварање источног питања СИР: Израда рада на основу расположивих извора и литературе.				
Препоручена литература: M. S. Anderson, The Eastern Question 1774-1923, A Study in International Relations, London 1966.; G. M. Clayton, Britain and the Eastern Question. Missolonghi to Gallipoli, London 1971.; М. Војводић, Србија међународним односима крајем XIX и почетком XX века, Београд 1988. ; Д. Ђорђевић, Национална револуција балканских народа 1804 – 1914, Београд 1995.; Историја Османског царства, приредио М. Мантран, Београд 2002.83. ; J. A. R. Marriot, The Eastern Question. An Historical Study in European Diplomacy, Oxford 1930; A. L. Macfie's , Eastern Question 1774-1923, The, London 1996. ² ; A. L. Macfie's, The End of the Ottoman Empire: 1908-1923, London 1998. ; A. L. Macfie's, The Straits Question, 1908-1930, Thessaloniki 1993. ;W. N. Medlicott, The Congress of Berlin and After, London 1938.; С. К. Павловић, Историја				

Балкана, Београд 2001. ; V. Popović, Berlinski kongres, Beograd 1927.; В. Поповић, Источно питање. Историјски преглед борбе око опстанка Османлијске царевине у Леванту и на Балкану, Београд 1996. ; В. Поповић, Европа и српско питање у периоду ослобођења 1804-1918, 1804 – 1918, Београд s. a. ; R. W. Seton-Watson, Disraeli, Gladstone and the Eastern Question. A Study in Diplomacy and Party Politics, London 1962.; M. D. Stojanovich, The Great Powers and the Balkans 1875-1878, Cambridge 1968.; W. Vucinich, Serbia between East and West, The Events of 1903-1908, Stanford - California 1954. ; V. Ćorović, Borba za nezavisnost Balkana, Beograd 1990. 2;V. Ćorović, Odnosi između Srbije i Austro-Ugarske u XX veku, Beograd 1992.2;E. C. Helmreich, The Diplomacy of the Balkan Wars 1912-1913, Cambridge (Mass) 1938.		
Број часова активне наставе	Предавања:3	Студијски истраживачки рад:
Методе извођења наставе: Монолошко-дијалoшка, консултативна, интерактивна, мултимедијална		
Оцена знања (максимални број поена 100)		
Активност у току предавања: 10	Семинари: 30	Усмени испит: 60
<p>Као што се из из приложеног види, садржаји наставних предмета су усаглашени са циљевима предмета и исходима учења. Методе извођења наставе и начин оцењивања знања кроз предиспитне обавезе и завршни испит, такође су усклађени са дефинисаним циљевима предмета и исходима учења. На приказаном примеру може се уочити да је пропорција различитих типова наставе (предавања, вежбе), уравнотежених у односу на циљеве студијског програма и исходе учења. Студијски програм историје образује студенте за бављење струком историчара (са областима знања из историје, археологије и класичних наука), у основним и средњим школама, музејима, библиотекама, архивима, установама културе и сл., а на докторским студијама и за научноистраживачки рад у области историјске науке. Сврха студијског програма историје јесте и да пружи основу студентима за самосталан рад са литературом и историјском грађом, за препознавање и одвајање релевантне од нерелевантне литературе, самостално организовање наставног процеса у основним и средњим школама, пројеката и програма изложби, поставки и других активности у горенаведеним установама, за самостално закључивање на основу историјских података и сагледавање „процеса дугог трајања“, а на нивоу докторских студија и за организовање и извођење самосталних истраживања и саопштавања резултата самосталних истраживања, утврђивања и вођења пројеката и програма истраживања и др., о чему су све ближе информације доступне на поменути интернет адресама департмана.</p> <p>Кроз различите активности предвиђене планом рада Центра за унапређење квалитета (https://www.filfak.ni.ac.rs/organizacija/centar-za-unapredjenje-kvaliteta), Центра за образовање наставника (https://con.filfak.ni.ac.rs) и Центра за професионално усавршавање наставника (https://www.filfak.ni.ac.rs/organizacija/centar-za-profesionalno-usavrsavanje), програмима мобилности наставника (https://www.filfak.ni.ac.rs/organizacija/kancelarija-za-medjunarodnu-i-medjuinstitucionalnu-saradnju), националним и међународним пројектима, перманентно подстиче стицање активних стручних компетенција наставника. Као форме ових активности, заступљени су стручни и научни семинари, научни скупови и округли столови, објављивање и адекватне промоције књига, гостовања еминентних професора, предавања по позиву, студијски боровци особља Департмана за историју на другим сродним установама у земљи и иностранству и личности са других сродних институција у земљи и иностранству на Департману за</p>		

историју Филозофског факултета у Нишу и сл. Уз све наведено, Филозофски факултет учествује, такође и у контроли квалитета наставног процеса, чији се резултати прикупљају, усвајају и објављују у Годишњем извештају о раду Комисије за обезбеђивање квалитета (Прилог), Годишњем извештају о раду Филозофског факултета (Прилог), Годишњем извештају о научноистраживачком раду (Прилог). У склопу активности Факултета на овом пољу, израђују се и План активности за наредну школску годину (Прилог) и исти се усваја на седници Наставно-научног већа. Питања везана за доступност плана реализације наставних и других активности предвиђених студијским програмима у надлежности су продекана за наставу, Комисије за унапређење квалитета и шефа Службе за наставу и студентска питања. Све релеватне информације благовремено се објављују на интернет страници Факултета (<http://www.filfak.ni.ac.rs/>) и доступне су преко линкова студијског програма, распореда часова, испита или важних обавештења са почетне стране интернет презентације Филозофског факултета Универзитета у Нишу. У сарадњи са шефом Службе за наставу и студентска питања, продекан за наставу прати регуларност реализације наставе на свим нивоима студија и ажурност информација доступних преко интернет странице Факултета, а по потреби и предузима корективне мере.

SWOT анализа:

+++ - високо значајно, ++ - средње значајно, + - мало значајно, 0 – без значајности

Предности	Слабости
<ul style="list-style-type: none"> * Наставници и сарадници Департмана за историју поседују висок степен научно-стручне компетентности за квалитетно обављање посла +++ * Све информације о терминима и плановима реализације наставе и консултација, распореду полагања испита објављени су на интернет страници Факултета +++ * Методе наставног рада усаглашене су са дефинисаним исходима учења ++ * Наставни рад се заснива на интерактивном учешћу студената у наставном процесу ++ * Информације о студијском програму, плану и распореду наставе доступне су на огласној табли и сајту Факултета и уредно се ажурирају, транспарентне су и пружају јасне и прецизне актуелне информације +++ * Системски се прати квалитет наставе и предузимају се корективне мере за његово унапређење +++ 	<ul style="list-style-type: none"> * Одржавање консултација наставника и сарадника се не прати и не контролише редовно ++ * Незаинтересованост студената за похађање консултација у данима када немају наставу датог предмета или дан предавања није дан непосредно пре или после наставе ++ * Недовољна посвећеност дела наставног особља организовању ваннаставних активности за студенте ++
Могућности	Опасности
<ul style="list-style-type: none"> * Континуирано и систематско усавршавање наставника и сарадника у области теоријско-методолошких, 	<ul style="list-style-type: none"> * Недостатак финансија за модернизацију наставног процеса и адекватну подршку процесу реформе

<p>педагошких и дидкаичко-методичких компетенција +++</p> <p>* Унапређивање стања у области учења на даљину ++</p> <p>* Опременаје учионица савременим средствима за рад и за усавршавање метода које у наставни ++</p> <p>* Унапређивање сарадње са образовним институцијама, институтима и домаћим и иностраним културним центрима, из које би као резултат проистекло и побољшање квалитета наставног процеса +</p>	<p>++</p> <p>* Потреба за системским решењем питања <i>Стручне праксе</i> чији се обим према новим стандардима за акредитацију утростручује +++</p>
--	---

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 5:

На основу изложеног, констатује се да Департман за историју Филозофског факултета Универзитета у Нишу испуњава све критеријуме Стандарда 5, с тим да ће у наредном периоду наставити да унапређује систем обезбеђења квалитета, нарочито квалитета наставе, имајући у виду наведене слабости и опасности приказане у SWOT анализи. Сходно томе, могли би се издвојити неки кључни задаци и активности:

- Систематски и континуирано радити на информисању и усавршавању наставника и сарадника у области унапређења наставног процеса. Потребно је још више мотивисати наставнике и сараднике да узму учешће у активностима, семинарима, едукативним програмима и пројектима који би допринели развоју њихових стручних, психолошко-педагошких и дидкаичко-методичких компетенција неопходних за рад у високошколској настави. Утисак је да су наставници првенствено оријентисани ка научном усавршавању и да се на научноистраживачким пројектима и активностима ангажују у много већој мери него у програмима за стручно и педагошко-методичко усавршавање. Потребно је овај аспект компетенција наставника учинити видљивијим и значајнијим и актуелизовати образовне потребе наставника у овој области.

- Комисија за унапређење квалитета ће у наредном периоду тежити ка усавршавању процедура за праћење и вредновање квалитета наставног процеса.

- Неопходно је наставити са праћењем квалитета наставног процеса у сва три утврђена аспекта: квалитет реализације наставног процеса у складу са плановима; у домену наставних садржаја и метода, а у складу са утврђеним исходима учења и циљевима предмета, и квалитет вредновања знања и постигнућа студената кроз предиспитне обавезе и испите.

- Потребно је континуирано подстицати студенте, преко Студентског парламента и Студента продекана, на активније учешће у осмишљавању и организовању анкетања студената, и то у свим фазама процеса.

Показатељи и прилози за стандард 5:

Прилог 5.1. Анализа резултата анкета студената о квалитету наставног процеса

Прилог 5.2. Процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе.

Прилог 5.3. Доказ о спроведеним активностима којима се подстиче стицање активних компетенција наставника и сарадника

Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника

Квалитет наставника и сарадника обезбеђује се пажљивим планирањем и избором на основу јавног поступка, стварањем услова за перманентно усавршавање и развој наставника и сарадника и провером квалитета њиховог рада у настави.

Квалитет наставника и сарадника обезбеђује се стручним планирањем и избором на основу јавног поступка, стварањем услова за перманентно усавршавање и развој наставника и сарадника и провером квалитета њиховог рада у настави. Имајући у виду да је квалитет наставе и учења најважније стратешко питање терцијарног образовања широм света настојања и поступци Филозофског факултета усмерени су ка обезбеђивању наставе коју ће реализовати квалификован и компетентан наставни кадар. Да би се то постигло, неопходно је поштовање извесних процедура. У Европи је Болоњски процес, као и сваки други конкурентан тренд развоја, резултирао радикално брзим увођењем и елаборацијом институционализованих механизма осигурања квалитета и механизма управљања квалитетом. Савремена парадигма јавног управљања, стандардизовано поређење исхода образовања, рангирање и виши степен аутономије и одговорности, интегрални су део свакодневног рада руководећих органа институција високог образовања.

Поступци обезбеђења квалитета у погледу научних и стручних, педагошких и личних компетенција наставника и сарадника, дефинисани су *Правилником о стандардима и поступцима обезбеђења квалитета* (Прилог) и обухватају: вођење адекватне кадровске политике, прецизно дефинисање и поштовање критеријума за избор наставника и сарадника, систематско праћење и подстицање научноистраживачког и стручног рада и развијање и усавршавање педагошких и методичких компетенција наставника и сарадника. Установа је дужна да пружи адекватну подршку развојним капацитетима наставника и сарадника и омогући квалитетно, стимулативно и повољно академско окружење и адекватне финансијске услове за њихово усавршавање. Неки од начина којима Факултет то постиже су: (1) благовремено и ажурно информисање о могућностима за професионални раст и развој наставника и сарадника кроз стручно усавршавање (актуелни конкурси, прилике за коришћење стипендија и других потенцијалних материјалних ресурса, одржавање научних и стручних скупова и конференција) у земљи и иностранству; (2) прибављање адекватне, савремене и квалитетне научне и стручне литературе, отварање приступа савременим електронским базама података и развијање могућности за коришћење савремених информационо-комуникационих технологија; (3) иницирање и ширење сарадње са сродним научноистраживачким институцијама на националном и интернационалном образовном простору; (4) одобравање одсуства са наставе ради професионалне надоградње, стручног и научног усавршавања, остваривања студијских посета и боравака, партиципације на научним и стручним конференцијама у земљи и иностранству, одржавања предавања по позиву и гостујућих предавања.

У складу са кључним елементима *Кодекса професионалне етике Универзитета у Нишу* (Прилог), а имајући у виду да квалитет наставног процеса умногоме зависи од реализатора наставе лично, *Правилник о стандардима и поступцима обезбеђења квалитета* је ставио нагласак на одређене личне квалитете наставника и сарадника,

значајне за квалитет наставног и научног рада на Факултету, где су посебно истакнути коректност, праведност и објективност, кооперативност, пружање помоћи у раду, доследност и поштовање договорених правила. Морални лик наставника и сарадника треба да буде модел понашања студентима, уз поштовање принципа деловања сагласно остварењу основних задатака Факултета. Од наставника и сарадника се очекује спремност да стално доприносе развоју Факултета и јачању његовог угледа, кредибилитета и легитимитета у академској и широј друштвеној заједници. Вредновање квалитета наставника у домену захтева обухваћених Стандардом 7, заснива се на анализи свих очекиваних аспеката квалитета наставника и сарадника.

Квалитет наставника и сарадника обезбеђује се пажљивим планирањем и јавним поступком избора наставника и сарадника, што обезбеђује могућност провере њиховог квалитета. Још у периоду прве акредитације 2008. године, на Филозофском факултету у Нишу утврђена је и званично усвојена стриктна процедура за избор наставника и сарадника, као и критеријуми за избор у звања доношењем првог *Правилника о поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника и сарадника Филозофског факултета* (бр. 217/1-5-01, од 14.05.2008). Критеријуми за избор и заснивање радног односа наставника и сарадника предвиђени су *Законом о високом образовању, Препорукама Националног савета за високо образовање, Статутом Универзитета, Статутом Факултета, Правилником о условима и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Нишу, Ближим критеријумима за избор у звања наставника Универзитета у Нишу* (пречишћен текст, од 28.02.2020.), *Правилником о условима, начину и поступку стицања звања у заснивања радног односа сарадника Филозофског факултета у Нишу, Правилником о избору у звања сарадника Филозофског факултета у Нишу* (пречишћен текст, од 23.01. 2019.), *Правилником о допунском раду наставника и другим релевантним актима* (Прилог). Ови критеријуми предмет су константног преиспитивања и модификовања, као и основни документи којима се критеријуми регулишу. Ближи услови за избор у звања у пољу друштвено-хуманистичких наука утврђени су *Ближим критеријумима за избор у звања наставника Универзитета у Нишу* и наведеним правилником. Такође, квантификација резултата научног рада за друштвено-хуманистичке науке одређује се сходно одредбама у том тренутку актуелног *Правилника о поступку, начину вредновања и квантитативном исказивању научноистраживачких резултата истраживача („Службени гласник Републике Србије“, бр.24/2016 и 21/2017. Прилог).*

Поступак избора у звање и заснивање радног односа наставника или сарадника је јаван и отворен, доступан и подложен испитивању, праћењу и провери стручне и шире јавности. Током процедуре избора Факултет следи и поштује прописане услове и поступке оцењивања научноистраживачке и педагошке активности и компетенетности наставника и сарадника. Поред стриктног поштовања изборне процедуре и временског трајања исте, у складу са Законом се вреднују сва четири аспекта рада наставника – резултати научноистраживачког рада (сходно звању), ангажовање у развоју наставе и делатности Факултета, резултати педагошког рада наставника или сарадника, и за наставнике, резултати у обезбеђивању научно-наставног подмлатка на Факултету. Показатељи квалитета

сваког од ових аспеката јасно су спецификовани одговарајућим правилницима Универзитета и Факултета. О испуњености услова за избор академска и шира јавност може се информисати увидом у *Извештаје* којим се наставници и сарадници предлажу за избор у звања, који се стално ажурирају и који су доступни на интернет страници Факултета (<https://www.filfak.ni.ac.rs/izbor-u-zvanja?start=0>), и то током читаве године. Јавност се истим путем може упознати и о још другим активностима везаним за изборну процедуру наставника, као што су подаци о приступним предавањима уведеним од 2018. године за кандидате који се по први пут бирају у наставничка звања а којим се посебно вреднују педагошке способности и смисао за наставни рад кандидата за избор у наставничко звање (<https://www.filfak.ni.ac.rs/pristupna-predavanja>). Подаци о наставницима и сарадницима Факултета доступни су јавности на интернет страници Факултета унутар сваког департмана, а саставни део ових података чини и *Књига наставника*, односно научне, уметничке и стручне квалификације наставника. Профилом сваког наставника обухваћен је и комплетан списак публикованих референци наставника, до кога се долази линком који води ка апликацији НПАО – Научне публикације и уметничке референце академског особља Универзитета у Нишу (на пример, <https://npao.ni.ac.rs/filozofski-fakultet/item/40-gordana-djigic>).

Филозофски факултет у сталном радном односу има укупно 123 наставника и 66 сарадника тако да однос укупног броја студената који се уписују на акредитованим студијским програмима 3453 (основне академске студије $710 \times 4 = 2840$, мастер академске студије $460 \times 1 = 460$ и докторске академске студије $51 \times 3 = 153$) према 123 наставника износи 0.03. У сталном радном односу Филозофски факултет тренутно има укупно 34 наставника у звању редовних професора, 34 наставника у звању ванредних професора, 53 наставника у звању доцент, и 2 наставника страног језика. Филозофски факултет упослио је по уговору о допунском раду (ангажовању) укупно 17 наставника, и то: 1 професора емеритуса, 9 редовних професора, 5 ванредних професора и 2 доцента. Говорећи о структури сарадника, на Факултету је тренутно запослено укупно 66 сарадника и то: 4 сарадника у звању виши лектор, 7 сарадника у звању лектор, 37 асистената, 2 сарадника у звању сарадник у настави и 16 сарадника у звању истраживач приправник. Структура наставног особља према звањима и према департманима доступна је на адреси: <https://www.filfak.ni.ac.rs/nastavno-osoblje> Департман за историју чини укупно 9 наставника (1 редовни професор, 5 ванредних професора, 3 доцента) и 3 сарадника (1 асистент и 2 истраживача-приправника). Имајући у виду однос према укупном броју наставника и сарадника, Департман за историју учествује са 7,44% наставника и 6,97% сарадника у односу на број наставника и сарадника у једнаким звањима са пуним радним временом на Факултету. Ова слика је нешто другачија када се посматра укупан број наставника и сарадника, где Департман за историју чини 7,32% од укупног броја наставника и 4,54% од укупног броја сарадника Филозофског факултета. Проценат је у другом случају нешто нижи, имајући у виду да на Департману нису запослени наставници страних језика, сарадници у настави, лектори и виши лектори. На Департману за историју нема наставника ангажованих по уговору. Број наставника је усклађен како у квантитативном погледу, у смислу бриге о оптерећености наставника, тако и у квалитативном погледу, у смислу њихове научне експертизе и компетенција.

Структура наставног особља Департмана за историју омогућава неометано, потпуно и квалитетно одржавање наставе и испитних активности, али оставља простора и за могућа побољшања кадровске структуре. Департман за историју је потпуно оспособљен за реализацију докторских академских студија у погледу потребног броја наставника који испуњавају услове за реализацију наставе на овом нивоу студија и наставника који могу бити ментори докторандима, за све главне епохе историје (стари, средњи и нови век и савремену историју). Праћење и оцењивање квалитета научноистраживачке и стручне активности наставника и сарадника врши се редовно у поступцима њиховог избора у звања, где се, у складу са одговарајућим прописима и актима Факултета и Универзитета, посебно вреднују резултати научног и истраживачког рада наставника. Праћење квалитета остварује се и преко њихове обавезе да крајем године подносе извештаје о научном и стручном усавршавању који се разматрају и усвајају на седницима департмана и на седници Наставно-научног већа. Наставници и сарадници Филозофског факултета дају свој допринос и у погледу стручног усавршавања наставника. Примера ради, само током 2019. године наставници и сарадници били су или иницијатори, или учесници, или реализатори десетине различитих програма усавршавања наставника (Прилог_Програми усавршавања_Извод из извештаја о раду факултета) и одржали око 17 предавања по позиву (Прилог_Предавања по позиву_Извод из извештаја о раду ФФ). У циљу надоградње и развијања сопствене педагошке и дидактичко-методичке компетентности, наставници и сарадници Филозофског факултета похађали су разноврсне курсеве, радионице, округле столове, трибине, предавања и друге видове обука организованих унутар Факултета, Универзитета или других научних и стручних база са којима Факултет и његови запослени сарађују, што представља доказ на наставници и сарадници константно инвестирају у: виши ниво оспособљавања за планирање, организовање, вођење и контролу наставног процеса, развијање разумевања и уважавања специфичности својих студената, као и разлика у њиховим стиливима учења, овладавање интерактивним методама наставног рада, упознавање иновативних моделитета и инструментаријума за праћење и оцењивање рада и напредовања студената, унапређивање примене најсавременијих информационо-комуникационих и дидактичких средстава у наставном раду.

Процена квалитета педагошких и дидактичко-методичких способности наставника и сарадника редовно се остварује у поступцима њиховог избора у звања, где се, сагласно прописима и актима Универзитета у Нишу и Филозофског факултета, посебно евалуира удео кандидата у развоју наставе и других делатности Факултета, резултати педагошког рада, али и резултати постигнути у обезбеђивању и развоју научно-наставног подмлатка, чему се придружује и мишљење Студентског парламента о оцени педагошког рада наставника и сарадника, а које је неизоставни део изборне процедуре. У оцени педагошког рада наставника се, међутим, не могу узимати у обзир једино резултати студентских евалуација, већ и остали елементи педагошког рада наставника дефинисани *Правилником о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета*, као што је ангажовање наставника у ваннаставним активностима, стручним пројектима, учешће у развијању и осавремењивању постојећих курсева на студијским програмима, конципирање и креирање нових наставних предмета, што је посебно

приметно у годинама (ре)акредитације студијских програма, као и учешће у едукативним наставним програмима. Поменути *Правилник* упућује на одређене активности и дужности које дају потпунију слику педагошког рада наставника: (1) организовање наставног процеса усмереног ка остваривању исхода образовања и исхода учења, (2) примена савремених наставних метода, (3) примена интерактивних метода у настави и провери знања, (4) коришћење савремене информационо-комуникационе технологије у настави, (5) перманентно иновирање наставног процеса, (6) схватање, размевање и уважавање индивидуалних разлика међу студентима и развијање кооперативног односа са њима, (7) константно подстицање самосталности и континуитета у раду студената и преузимања одговорности за сопствено образовање и прогрес. Могло би се рећи да наведене активности уједно представљају одређене принципе рада и функционисања Факултета у погледу праћења и процене квалитета наставника и сарадника.

Како би обезбедио наставни кадар који би деловао по узору на признате стручњаке сродних области са високоранжираних институција терцијарног образовања Европског простора, Филозофски факултет константно иницира и подстиче наставнике и сараднике да негују и даље развијају сарадњу са међународним организацијама, амбасадама, и иностраним центрима културе, чиме се омогућава адекватна размена искустава, идеја и научних ставова, али и успостављени пројекти и програми мобилности наставника и студената у којима ова установа успешно проналази своје место. Примера ради, током школске 2016/2017. године укупно 7 наставника боравило је на Универзитетима у Европи (Прилог_Извештај о раду факултета 2016/2017). Током 2019. године мобилности наставника реализоване су преко Еразмус+ програма, којим координира Универзитет у Нишу и путем кога је остварен већи број мобилности ка европским земљама. Такође, унутар овог програма Факултет је имао прилику да буде домаћин наставницима са универзитета из више европских земаља (Бугарске, Немачке, Француске, итд). У наведеној години, кроз ЦЕЕПУС пројекат реализовано је неколико мобилности наставника Филозофског факултета. Унутар билатералне сарадње, Факултет је био домаћин две мобилности наставника са универзитета „Шухов“ из Белгорода, као и са Универзитета у Вороњежу, што је реализовано уз посредовање „Шухов“ универзитета (Прилог_Извештај о раду Факултета 2019). Врло је важно и то што је пропозицијама већине реализованих програма мобилности, посебно у оквиру међународних пројеката, обухваћена имплементација и размена стечених искустава у пракси са колегама кроз различите активности. Дакле, значајан број наставника учествовао је, посебно током претходне године, у различитим активностима којима се јача и даље развија њихов педагошки али и научно-истраживачки рад, као што су: научна и стручна предавања, јавне трибине, округли столови, свечане академије, студијски боравци наставника и сарадника, предавања по позиву, семинари, стручне конференције, истраживачки и развојни пројекти у којима се наставницима пружају прилике не само да размене искуства са колегама са сродних студијских програма, већ и да започну нове колаборативне активности у циљу наставно-научног раста и развоја. Напредовању у овом погледу допринели су и различити споразуми и протоколи о сарадњи између Филозофског факултета и различитих професионалних удружења и организација којима је главни циљ покретање заједничких пројеката.

Научно и стручно усавршавање наставника и сарадника Факултета делом се финансира средствима Факултета, према утврђеном Финансијском плану факултета. Финансијским планом који усваја Савет Факултета на предлог Наставно-научног већа, обухваћен је тачан износ средстава која се одобравају наставницима и сарадницима за усавршавање и која су им у току једне календарске године доступна. По обављеном усавршавању не дужем од 5 дана, запослени има обавезу подношења писменог извештаја Финансијској служби Факултета, а у случају студијског боравка дужем од 5 дана, запослени подноси детаљан извештај Наставно-научном већу. Део своје професионалне надоградње и усавршавања запослени су, још увек принуђени да финансирају из сопствених средстава, услед недовољно материјалних средстава која би Факултету за ове сврхе требало да обезбеди оснивач. Финансијским извештајем за претходну годину документује се износ средстава утрошен на стручна усавршавања запослених на Факултету.

SWOT анализа:

+++ - високо значајно, ++ - средње значајно, + - мало значајно, 0 – без значајности

Предности	Слабости
<ul style="list-style-type: none"> * Факултет има јасно дефинисану политику праћења квалитета наставника и сарадника +++ * Услови избора наставника и сарадника прецизно су одређени, а целокупан поступак избора доступан је јавности +++ * Наставу изводи квалитетан и компетентан, педагошки, дидактички и методички оспособљен наставни кадар са одговарајућим академским референцама +++ * Наставни кадар Факултета је према броју и квалитету усклађен потребама реализације наставних и научних активности на свим студијским програмима +++ * Присутна је тежња наставника и сарадника ка сталном побољшању научне и стручне компетентности ++ * Наставно-научно веће и Комисија за унапређење квалитета уважавају мишљења студената о педагошком раду наставника и сарадника +++ * Факултет је повезан са многим институцијама из сродних области на 	<ul style="list-style-type: none"> * Недовољна, често ограничена финансијска средства за континуирано усавршавање наставника и сарадника у иностранству, која зависе од оснивача +++ * Критеријуми за избор у звања наставника и сарадника често се мењају +++ * Могућа необјективност студената у процени педагошког рада наставника и сарадника услед сумње у анонимност анкетирања +

<p>домаћем и међународном простору ++</p> <p>* Учешће у домаћим и међународним пројектима и програмима мобилности наставника +++</p> <p>* Запажени резултати и активности наставника и сарадника у образовним и развојним пројектима међународног карактера +++</p> <p>* Повезаност факултета и академског особља са различитим професионалним удружењима на реализацији заједничких или сопствених пројеката (а на основу потписаних споразума или протокола о сарадњи између Факултета и професионалних удружења и институција ++</p>	
Могућности	Опасности
<p>* Факултет је отворио могућности наставницима и сарадницима за студијске посете, мобилности и студијска путовања у циљу стручног усавршавања и пројекатске размене са колегама сродних факултета у земљи и Европи ++</p> <p>* Развијање постојећих облика сарадње и заснивање нових облика сарадње на домаћем и међународном простору +++</p> <p>* Интензивирање већ успостављене регионалне повезаности Филозофских факултета и проширивање на размену наставника и побољшање квалитета наставе +++</p> <p>* Интензивније усавршавање наставника у иностранству +++</p> <p>* Укључивање младих дипломираних студената из дијаспоре који раде у струци у програме сарадње ++</p>	<p>* Преоптерећеност неких наставника часовима и другим активностима онемогућава њихово адекватно научно и стручно усавршавање ++</p> <p>* Незадовољавајућа економска ситуација и недовољан прилив средстава од оснивача која би се усмерила ка научном и стручном усавршавању кадрова +++</p> <p>* Недоступност фондова Европске Уније за усавршавања наставника и сарадника у дужем временском периоду (3 месеца, 6 месеци)</p> <p>* Редуковане могућности прилива новог научног и наставног кадра услед забране запошљавања ++</p> <p>* Недовољна информисаност студената о систему обезбеђења квалитета, посебно квалитета наставног кадра ++</p> <p>* Један број наставника у области друштвено-хуманистичких наука, због специфичности научне области (какве су на пример историја и српски језик),</p>

	<p>објективно није у могућности да публикује радове у референтним часописима, посебно оним признатим на светским листама ++</p> <p>* Неиспуњавање критеријума за избор у звања наставника на специфичним студијским програмима може угрозити функционисање и опстанак тих програма ++</p>
--	---

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 7:

Захтеви Стандарда 7 који се односе на Департман за историју су великим делом испуњени. И даље, међутим, постоје области на којима би се у будућности могло темељније радити, првенствено у тежњи за самосталним решењима, са ослоном на оснивача и Универзитет, али уз што веће самостално ангажовање и иницијативу. То би, у перспективи значило, усмеравање енергије на осмишљавање сопствених програма и активности у чијем би средишту били иновативни модели универзитетске наставе који би омогућили веће учешће студената, односно, виши ниво слободе за исказивање креативности и критичког мишљења. У домену педагошког рада наставника, такође би требало оријентисати се на спровођење разноврсних начина евалуације који би дали потпунији увид у деловање сваког наставника и сарадника, путем самовредновањ наставника, процене очекивања студената на почетку и на крају курса, вредновања од стране колега, анкетаирања дипломираних студената. Значајан допринос унапређењу квалитета наставника и сарадника могу дати и размене искустава наставника и сарадника сличних институција у земљи и иностранству. Планско, систематско и континуирано подстицање унапређења квалитета научних радова наставника и сарадника, уместо квантитета и, у складу с тим, развој одговарајуће стратешке подршке при публикавању квалитетних радова, имало би суштински значај.

Показатељи и прилози за стандард 7:

Табела 7.1. Преглед броја наставника по звањима и статус наставника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)

Табела 7.2. Преглед броја сарадника и статус сарадника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)

Прилог 7.1. Правилник о избору наставника и сарадника

Прилог 7.2. Однос укупног броја студената (број студената одобрен акредитацијом помножен са бројем година трајања студијског програма) и броја запослених наставника на нивоу установе

Стандард 8: Квалитет студената

Квалитет студената се обезбеђује селекцијом студената на унапред прописан и јаван начин, оцењивањем студената током рада у настави, перманентним праћењем и проверавањем резултата оцењивања и пролазности студената и предузимањем одговарајућих мера у случају пропуста.

Опис

Квалитет студената је једно од основних подручја стратешких настојања обезбеђивања квалитета Филозофског факултета у Нишу и Департману за историју. Области у којима се прати, обезбеђује и унапређује квалитет студената на Филозофском факултету су успешност и ефикасност студирања, квалитет нових студената, квалитет свршених студената, доживотно учење и студирање запослених лица, инклузивно образовање, доступност образовања свим друштвеним групама, једнакост могућности, мобилност студената. Главни показатељи квалитета су: (1) одабир приликом уписа, (2) однос броја уписаних према броју дипломираних студената, (3) дужина трајања студија, тј. ефикасност студирања, (4) успех студената (просечна оцена), (5) број студената ангажованих у наставном процесу (демонстратори, сарадници у настави, асистенти), (6) број награђиваних студената, (7) број студената који учествују на научним конференцијама, (8) број студената који користе стипендије, (9) број студената који су уписали мастер и докторске студије. Квалитет студената се обезбеђује одабиром студената на унапред прописан и јаван начин, оцењивањем студената током рада у настави, перманентним праћењем и проверавањем резултата оцењивања и пролазности студената и предузимањем одговарајућих мера у случају пропуста. Установљењем стандарда и поступака за обезбеђење квалитета студената, постижу се оптимални услови студирања, што омогућује студентима да постигну што већу ефикасност и стекну највиши ниво практичних и теоријских знања.

У циљу обезбеђивања квалитета студента, Филозофски факултет у Нишу потенцијалним и уписаним студентима историје, на сва три нивоа студија, благовремено и тачно обезбеђује све релевантне информације и податке повезане са студијским програмима и процесом студирања. Осим благовремености и позданости, ове процесе карактеришу јавност и доступност информација која се обезбеђује објављивањем на званичној интернет страници Факултета и на огласним таблама. Начин одабира студената за упис на студијске програме Филозофског факултета је прецизно утврђен *Законом о високом образовању, Статутом Универзитета у Нишу, Правилником о упису студената на студијске програме Универзитета у Нишу, Статутом и Правилником Филозофског факултета у Нишу*. При одабиру кандидата се, у складу са законом, вреднују резултати постигнути у претходном школовању и резултати постигнути на пријемном испиту. Након што на снагу буду ступиле одредбе новог Закона, који предвиђа државну матуру, кандидати ће бити уписивани на основу ближих критеријума које приписује овај Закон и остали акти надлежних институција (Универзитета и Факултета). Број студената на Департману за историју Филозофског факултета у Нишу одржава однос броја студената у односу на укупан број у складу са програмом и стандардима факултета, а имајући у виду да је један од укупно тринаест департмана, број студената се креће у задовољавајућем распону, како је изражено и у табели 8.4.

Филозофски факултет у Нишу, пре годишњег конкурса за пријем нових

студената, објављује на интернет страници (<https://upis.filfak.ni.ac.rs>) све информације о начину одабира нових студента, условима за упис на студије, начину бодовања успеха из претходног школовања и полагања пријемног испита и о начину бодовања појединих делова пријемног испита. Наведене информације доступне су у Информатору за упис свих нивоа студија Филозофског факултета у Нишу (<https://upis.filfak.ni.ac.rs/osnovne-akademske-studije/informator>) и Брошура за упис на основне академске студије (<https://upis.filfak.ni.ac.rs/osnovne-akademske-studije/brosure-za-upis>). Начин полагања пријемног испита и рангирања кандидата на свим нивоима студија регулисан је *Правилником о пријемном испиту* (Прилог), чији су саставни део и упутства која су дежурни на пријемном испиту дужни да прочитају кандидатима, а која прецизно регулишу начин попуњавања тестова, обезбеђивање анонимности кандидата, обезбеђивање регуларности пријемног испита, и слично. Након пријемног испита, сачињава се јединствена ранг листа кандидата према укупном броју бодова – из претходног школовања и са пријемног испита. По истеку рока за подношење приговора и након решавања евентуално поднетих приговора, формира се коначна ранг-листа кандидата за упис у прву годину студијског програма. Право уписа у прву годину основних студија стичу само они кандидати који су рангирани у оквиру броја утврђеног конкурсом, који не може бити већи од броја студената одобреног решењем о акредитацији сваког студијског програма. Редослед кандидата за упис на Мастер и Докторске академске студије дефинисан је *Правилником о мастер академским студијама* (Прилог) и *Правилником о докторским академским студијама* (Прилог). Кандидати се могу уписати на студијске програме у статусу студента који се финансира из Буџета Републике Србије (статус буџетског студента) или студента који сам финансира студије (статус самофинансирајућег студента), у зависности од укупног броја остварених бодова на ранг-листи и квоте предвиђене за упис кандидата. Могућ је и упис лица која имају статус студента истоветних и сродних студијских програма, ако остваре услове предвиђене Статутом и одговарајућим правилницима Универзитета у Нишу и Филозофског факултета. На Департману за историју је акредитован број од 50 студената, од чега је 30 акредитованих буџетских места и 20 места за самофинансирајуће студенте. Одговарајућим правилницима је предвиђен и број од 3 места за студенте који факултет уписују по афирмативним мерама, а у складу са упутствима Министарства за просвету, науку и технолошки развој Републике Србије. Приликом одабира нових студената, у потпуности је обезбеђена равноправност и једнаке могућности међу студентима студентима по свим основама (раса, боја коже, пол, сексуална оријентација, етничко, национално или социјално порекло, језик, вероисповест, политичко или друго мишљење, статус стечен рођењем, постојање сензорног или моторног хендикепа, имовинско стање) и спречен сваки вид дискриминације, што је дефинисано и Статутом Филозофског факултета.

У циљу обезбеђивања квалитета наставног процеса и успешности студирања, студенти су унапред упознати са обавезом праћења наставе. *Статутом Филозофског факултета* у Нишу прописано је обавезно присуство и активно учешће студената у свим видовима наставе. Активно учествовање у настави доноси студентима одређени број кредита (изражен у поенима) и утиче на формирање коначне оцене, сходно Правилнику о полагању испита и оцењивању на испиту

(Прилог). У циљу обезбеђивања оптималних услова за остављање дефинисаних одредби, обезбеђена је пуна просторна, техничка и кадровска опремљеност, чиме се омогућавају оптимални услови за рад студената. Оцењивање студената се врши по унапред утврђеним и јавно доступним критеријумима, правилима и процедурама. (Правилником о полагању испита и оцењивању на испиту (Прилог)). Вредновање квалитета оцењивања обухвата садржај и елементе оцењивања, који се прате увидом у силабусе и кроз периодичне студентске евалуације, као и на основу параметара пролазности на испитима, успешности студената и ефикасности студирања. Студентима су пружене гаранције за коректно и професионално понашање наставника током оцењивања студената. Као основне одлике оваквог понашања одређене су: објективност, етичност, доследност, демократичност и академски коректан однос према студенту. Подаци о понашању наставника током оцењивања добијају се и анализирају континуирано, првенствено захваљујући студентском анкетирању које се спроводе на крају сваког семстра. Филозофски факултет систематично прати и проверава оцене студената по предметима и по годинама и предузима одговарајуће мере уколико дође до неправилности у дистрибуцији оцена у дужем периоду. Ови подаци добијају се из Службе за наставу и студентска питања и анализирају на седницама

Разни облици студентског организовања и ангажовања имају знатну улогу у области обезбеђивања квалитета студија студената. Студенти Филозофског факултета организовани су кроз Студентски парламент и Савез студената, где запажену активност остварују и бележе изузетне резултате студенти историје, под чијом је управом склопљен низ споразума са другим факултетима и другим организацијама и организован велики број стручних и рекреативних екскурзија, излета и гостовања. Осим кроз наведене организације, студенти своје активности у овом домену реализују и кроз низ других форми, у виду секција, хуманитарних акција, све до нивоа активног учешћа у телима факултетског организовања и одлучивања. Портал о Студентском парламенту и Савезу студената је јавно доступан на сајту Факултета, а ова тела, како би се приближили што већем броју студената и других интересената, информације о својим активностима објављују и преко друштвених мрежа. Тежећи да обезбеди унапређивање квалитета у области вођења каријере, на Филозофском факултету је основана и Канцеларија за развој каријере и подршку студентима (<https://www.filfak.ni.ac.rs/organizacija/kancelarija-za-razvoj-karijere-i-podrsku-studentima>), чија делатност је поред основног циља, садржаног у називу усмерена и на праћење потреба читаве студентске популације и пружања подршке студентима у вези са разноврсним тешкоћама током студирања.

SWOT анализа:

+++ - високо значајно, ++ - средње значајно, + - мало значајно, 0 - без значајности

Предности	Слабости
* Процедура пријема студената је јасно дефинисана и поштује се без изузетка +++	* Пасивност одређеног броја студената у наставном процесу ++
* Факултет обезбеђује једнакост и равноправност студената у сваком погледу,	* Приметно је мање интересовање за упис на основним и мастер академским

<p>укључујући и студенте са посебним потребама +++</p> <p>* Канцеларија за развој каријере и подршку студентима током целе године стоји на располагању студентима у погледу каријерног вођења али и решавања било каквих проблема везаних за студије ++</p> <p>* Све информације о студијама доступне су и редовно се ажурирају на сајту Факултета и одговарајућим огласним таблама +++</p> <p>* Процедуре и критеријуми оцењивања доступни су како у оквиру релевантних и јавно доступних правилника, тако и у оквиру силабуса појединачних предмета +++</p> <p>* Центар за унапређење квалитета континуирано врши анализу метода и критеријума оцењивања по предметима, програмима и годинама студија и предлаже корективне мере за превазилажење мањкавости +++</p> <p>* Резултати студентске евалуације показују завидан ниво усклађености метода оцењивања са исходима студијског програма ++</p> <p>* Радне групе Центра за унапређивање квалитета прате и анализирају пролазност студената по предметима, програмима и годинама студија, као и објективност и принципијелност наставника у процесу оцењивања ++</p> <p>* Постоји развијена мрежа студентског организовања и висок ниво њиховог учествовања у одлучивању кроз учешће у раду свих најважнијих органа Факултета +++</p>	<p>студијама. Ово је, у великом броју случајева, питање екстерних фактора, на које Департман не може да увек има утицаја ++</p> <p>* Недовољно прецизан систем награђивања студената који постигну изванредне резултате током студирања, што може бити изазвано и не увек могућем упоређивању успеха између различитих департмана ++</p>
<p>Могућности</p>	<p>Опасности</p>
<p>* Подстицање такмичарског духа студената путем стипендирања од стране Факултета, награђивања и сл. ++</p> <p>* Обезбеђење адекватних учила за студенте са инвалидитетом ++</p> <p>* Подизање степена међународне</p>	<p>* Недостатак средстава за потпуно осавремењивање наставног процеса ++</p> <p>* Укидање пријемног испита се може негативно одразити на селекцију студената приликом уписа +++</p> <p>* Мотивација студента за учешће у</p>

<p>мобилности студената ++</p> <p>* Унапређивање сарадње са институцијама ради запошљавања успешних студената након завршеног факултета, чиме би се подигао степен мотивације код студената ++</p> <p>* Унапређивање квалитета студентата могуће је систематичним уређивањем политике вредновања ваннаставних активности студената ++</p> <p>* Интензивнијом сарадњом између Тима за промоцију Факултета са Студентским парламентом у промотивним активностима Факултета, омогућило би се матурантима да се упознају са квалитетом студија из перспективе студената ++</p> <p>* Интензивирати промоцију студијског програма историје и приближити предности тих студијских програма будућим студентима ++</p> <p>* Наставити анализирање пролазности и оцењивања, како би се тај критеријум задржао на одговарајућем нивоу ++</p>	<p>вананаставним активностима директно је повезана са системом вредновања ваннаставних активности +++</p> <p>*Још увек недовољно укључивање студената у промотивне активности Факултета може довести до мањег броја пријављених кандидата за упис на Филозофски факултет +++</p> <p>* Због смањеног броја буџетских места (посебно на мастер студијама) долази до осипања студената и њиховог одласка на друге факултете ++</p>
---	---

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 8:

- Обезбедити веће учешће студената у активностима Департмана, кроз непосредно учествовање у обликовању стандарда квалитета у областима дефинисања исхода учења, дефинисања и усаглашавања садржаја, стандарда оцењивања и начина вредновања предиспитних обавеза;
- Вршити систематско планирање и програмирање поступака који имају за циљ мотивисање студената за активније и редовније учествовање у наставним и ваннаставним активностима и укључивати студенте у научноистраживачке пројекте;
- Радити на унапређењу услова за повећање степена пролазности на предметима код којих је утврђена ова мањкавост организовањем допунских консултација и скраћених и додатних курсева, уз истовремено награђивање студената који су током студија постигли изванредне резултате;
- Унапредити рад и активности формираног Савета послодаваца и Мрежа наставника и сарадника ради обезбеђивања квалитета студија и студената и непосредног повезивања образовања са светом рада и продубљивати сарадњу са Националном службом за запошљавање као важног субјекта чији подаци треба да буду полазна основа за развој наставног програма;

Показатељи и прилози за стандард 8:

Табела 8.1. Преглед броја студената по степенима, студијским програмима и годинама студија на текућој школској години

Табела 8.2. Стопа успешности студената. Овај податак се израчунава за студенте који су

дипломирали у претходној школској години (до 30.09) а завршили студије у року предвиђеном за трајање студијског програма

Табела 8.3. Број студената који су уписали текућу школску годину у односу на остварене ЕСПБ бодове (60), (37-60) (мање од 37) за све студијске програме по годинама студија

Прилог 8.1. Правилник о процедури пријема студената

Прилог 8.2. Правилник о оцењивању

Прилог 8.3. Процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања

Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса се обезбеђује доношењем и спровођењем одговарајућих општих аката.

Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса се обезбеђује доношењем и спровођењем одговарајућих општих аката. Филозофски факултет на време и у потребној количини обезбеђује студентима уџбенике и другу литературу неопходну за квалитетно савлађивање садржаја предвиђених плановима студијских програма сва три нивоа студија. У складу са најновијим трендовима у науци, врши се континуирана набавка савремене научне и стручне литературе која наставницима и сарадницима омогућава да прате најновија историографска достигнућа и у складу с тим осавремењују наставу. Стандарди квалитета литературе, уџбеника и библиотечких и информатичких ресурса на Факултету, као и мере и поступци за праћење и унапређивање њиховог квалитета, дефинисани су *Статутом Факултета, Правилником о уџбеницима Филозофског факултета* (бр.470/1-4 од 19.12.2007), *Правилником о уџбеницима Универзитета у Нишу* (бр. 8/16-01-004/08-006 од 20.05.2008), као и *Правилницима о издавачкој делатности Универзитета у Нишу* (бр. 8/16-01-003/07-005 од 29.05.2007) и *Правилником о издавачкој делатности Филозофског факултета* (бр. 143/1-10-01 од 13.04.2011.)

Настава свих предмета покривена је одговарајућом литературом (уџбеници, монографије, књиге, часописи, зборници радова, хрестоматије, издања грађе) која је студентима доступна на српском и на страним језицима, а која је унапред позната и објављена у књигама предмета које се налазе на сајту Факултета. Библиотека студентима обезбеђује увид у расположиве уџбенике, релевантне библиотечке јединице и серијске публикације кроз листе доступне на web страници Факултета тј. на страници Библиотеке <https://www.filfak.ni.ac.rs/organizacija/biblioteka>. Библиотека Филозофског факултета је чланица COBISS система, те се електронски каталог публикација Факултета може прегледати и претражити путем линка <https://plus.sr.cobiss.net/opac7/bib/search?db=ffnis>. Библиотека Филозофског факултета у Нишу поседује фонд који својим обимом и квалитетом, сразмерно броју и структури корисника, одговара потребама праћења и унапређења образовног, истраживачког и научног рада студената свих нивоа студија, као и наставника, сарадника и истраживача запослених на Факултету. Фонд се перманентно допуњује путем куповине нових издања, разменом са другим библиотекама, преко пројекта Министарства културе „Откуп књига за библиотеке“ и путем поклона од издавача и аутора. Библиотека набавља штампане домаће научне часописе на предлог департмана. Страни часописи су доступни у електронском облику преко сервиса КОБСОН. Студенти могу приступити сервису са рачунара на факултету, а запослени, као и стипендисти Министарства науке, имају приступ и од куће уз одговарајуће лиценце.

Библиотека Филозофског факултета тренутно располаже књигама на српском језику (18.417), књигама на страним језицима (15.240) и књигама на језицима националних мањина (417), што чини укупно 34.074 библиотечких јединица. Када је реч о уџбеницима, уџбеници на српском језику су најбројнији (4.067), а уџбеници на страним језицима заступљени су у нешто мањем броју (2.470), што чини укупно 6.537 библиотечких јединица. Библиотека располаже монографијама на српском језику (7.998) и монографијама на страним језицима (2.354) што чини 10.352 библиотечких јединица. Часописи на српском језику су заступљени у већем броју (1.636), док су бројни часописи на страним језицима доступни преко КОБСОН-а.

Од укупног броја библиотечких јединица категорисаних као „уџбеници“, 4,13% чине уџбеници из области историје, археологије и класичних студија, што, имајући у виду да Факултет садржи тринаест департмана, представља изузетан проценат. Овиме је потпуно покривено градиво свих предмета на студијском програму историје свих нивоа студија.

Треба напоменути да се ради само о уџбеницима, а да библиотека располаже и другим врстама публикација (монографијама, историјским приручницима и лексиконима, зборницима радова, серијама приређене грађе, часописима и сл.). Известан део библиотечког фонда који се користи у настави историје и приликом припреме завршних радова је категорисан у фондовима других друштвено-хуманистичких дисциплина, при чему се првенствено мисли на литературу из области филозофије историје, теорије и методологије историје, историјске социологије и старе књижевности. Наставници Департмана за историју активно учествују у научноистраживачком и издавачком раду Факултета, што се огледа и у броју објављених публикација. Наиме, укупно 9 наставника на Департману за историју је објавило 16 књига, што Департман сврстава у ред средње заступљеног у односу на остале департмане, односно, за једну половину статистичке јединице ниже од факултетског просека, што је изузетно добар показатељ, ако се узме у обзир и старосна структура наставника Департмана за историју, из које се види да је првенствено реч о кадру млађе и средње генерације. Такође, на овом месту нису урачунати уреднички и приређивачки рад, студије и поглавља у монографијама, чиме би структура објављених радова по аутору значајно квалитативно и квантитативно била побољшана.

Правилником о уџбеницима Универзитета у Нишу прецизирано је да су за поштовање стандарда квалитета уџбеника и других наставних средстава у погледу садржаја, структуре, обима и стила, као и њихове усклађености са специфичностима студијских програма и појединачних курсева, одговорни органи управљања и стручни органи Факултета. Сходно томе, стандарди у погледу квалитета уџбеника и наставних материјала утврђени су Правилником о уџбеницима Филозофског факултета и Правилником о издавачкој делатности (Прилог).

Правилником о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета предвиђене су мере и поступци за праћење и вредновање квалитета уџбеника и других наставних материјала, а периодична анкетања студената садрже питања која се односе на обим, квалитет и савременост препоручене литературе. Поред решења о акредитацији студијских програма, којима је потврђено да је задовољен и овај аспект стандарда за акредитацију студијских програма, о квалитету у овој области сведочи и чињеница да Факултет има низ правилника и општих аката који чине институционални оквир за праћење, евалуацију и унапређење квалитета литературе и уџбеника. Организација и рад Библиотеке уређени су *Статутом Факултета* и *Правилником о систематизацији послова*, док је *Правилником о стандардима и поступцима обезбеђења квалитета* утврђено да се квалитет библиотечких ресурса обезбеђује редовном контролом квалитета рада библиотеке, сталним богаћењем библиотечког фонда, развојем библиотечке делатности, и иновирањем библиотечког пословања кроз имплементацију нових технологија. Сваке године, Финансијским планом Факултета утврђују се потребна средства за развој библиотечког фонда и библиотечких ресурса. У саставу кабинета које користи Департман за историју (18, 121, 122, 432) смештен је део библиотечког фонда који обухвата појединачне и серијске публикације из области историје, историје уметности, археологије, класичних студија и сродних дисциплина.

Број запослених у Библиотеци, као и врста и ниво њихове стручне спреме, усклађени су са националним и европским стандардима за пружање ове врсте услуга. У Библиотеци Факултета запослено је укупно шест библиотекарки и једна књижничарка. Стручно усавршавање библиотекара у протеклом периоду било је важан аспект унапређења квалитета. Поред семинара, обука и Веб-семинара у оквиру TEMPUS пројекта и рада у COBISS-у, библиотекарке су похађале и друге радионице и семинаре у области коришћења информационих технологија и развијања библиотечких ресурса. Све библиотекарке имају високу стручну спрему из друштвено-хуманистичке области и филологије, и положен стручни испит за библиотекарке. Библиотекарке имају лиценце потребне за рад у систему COBISS, које су стекле похађањем одговарајућих курсева у Народној библиотеци Србије (за

каталогизацију монографских и серијских публикација, за каталогизацију чланака и некњижне грађе, за израду нормативних записа и електронску позајмицу). Библиотека Филозофског факултета отворена је за студенте током читавог дана, од 8 до 19:30. Један део фонда (референтне публикације, енциклопедије, речници, приручници, часописи, докторске и магистарске тезе и једини, односно последњи примерци монографских публикација) доступан је студентима за рад у читаоници, а остали део фонда студенти могу позајмљивати на 15 дана. За потребе научноистраживачког рада наставника и сарадника Факултета, библиотека обавља међубиблиотечку позајмицу из других библиотека. Библиотека сарађује са матичном Универзитетском библиотеком „Светозар Марковић“ у Београду, са Народном библиотеком Србије, Универзитетском библиотеком „Никола Тесла“ у Нишу која је задужена за стручну помоћ и координацију рада свих факултетских библиотека Универзитета у Нишу, са Универзитетском библиотеком у Крагујевцу, Библиотеком Филозофског факултета у Новом Саду и другим библиотекама. Библиотека Факултета члан је Заједнице високошколских библиотека Србије.

Иако у погледу квалитета библиотечких ресурса Факултет у великој мери задовољава Стандард 9, ипак је присутна „слабост“ у смислу недостатка простора за рад и развој Библиотеке. Иако су тренутни просторни услови за рад задовољавајући у погледу квалитета, величина простора у коме ради Библиотека ни издалека не задовољава потребе динамичног развоја Факултета, и то је област у којој ће у наредном периоду морати да се реализују најинтензивније корективне мере. Библиотека је смештена на укупно 119 м² простора, а читаоница у саставу Библиотеке, мада лоцирана на првом спрату и лако доступна свим студентима, и са условима за рад који су у сваком погледу задовољавајући (климатизација, осветљење, радни столови), има само 40 места, што је недовољно за број студената на Факултету. Такође, због недостатка простора, неки делови библиотечког фонда који се мање користе смештени су у ормане у учионицама и на ходницима. Због описаних недостатака, Факултет је предузео интензивне мере за решавање проблема простора, што ће бити приказано у оквиру SWOT анализе елеманта овог стандарда.

Филозофски факултет у Нишу обезбеђује студентима неопходне информатичке ресурсе за савлађивање градива: потребан број рачунара одговарајућег квалитета, другу информатичку опрему, приступ интернету и осталу комуникациону опрему. Рачунарски центар Филозофског факултета опремљен је и организован тако да обезбеди квалитетно функционисање локалне рачунарске мреже, која је део академске мреже Србије, као и целокупне електронске опреме која се користи у наставним, научним и стручним активностима Факултета. Организација, статус и рад Рачунарског центра уређени су *Статутом Факултета, Правилником о организацији и систематизацији радних места, и Правилником о интернет сајту Факултета* (Прилог 9.5). У Рачунарском центру запослена су три стручна сарадника, од којих су два са високом стручном спремом из области електронике, информатике и компјутерских технологија. Рачунарски центар опремљен је савременим уређајима, и брине о функционисању компјутерске и електронске опреме на Факултету. Комплетна листа рачунарске и електронске опреме на Факултету дата је прилогу. У наставне и научно-образовне сврхе, студентима и наставном особљу Факултета су на располагању три рачунарске учионице са укупно 70 (30+20+20) места, 24 мултимедијалне сале за едукацију са укупно 1.500 (од 10 до 200) места, две свечане сале и два амфитеатра. Филозофски факултет располаже и салом која поседује опрему за студије на даљину (110 места). За потребе наставе и научноистраживачког рада користи се 28 видео пројектора, као и десктоп и лаптоп рачунари, принтери и скенери. За потребе администрације на Факултету користи се адекватан број штампача и десктоп рачунара, као и сервери за приступ локалне мреже Интернету.

Рачунарски центар обезбеђује квалитет информатичко-комуникационих ресурса и активности путем администрирање локалне мреже, администрирање, ажурирање и дизајн

интернет презентације Факултета, текуће одржавање софтверских и хардверских ресурса, праћење развоја информационих и комуникационих технологија, закона и стандарда, дефинисање поступка за припрему, контролу, одобравање и објављивање података на Web страницама Факултета, развој нових сервиса (администрација испитних активности, развој и имплементација наставничких и студентских форума и друго), унапређење постојећих софтверских и хардверских решења и вођење адекватне политике набавке нове рачунарске и комуникационе опреме, као и лиценцираних софтверских пакета за потребе наставе и научноистраживачког рада. Запослени у Рачунарском центру пружају помоћ наставницима, сарадницима и студентима у налажењу научних и стручних информација о рачунарском хардверу и софтверу и у решавању проблема са заштитом од неовлашћеног приступа подацима и софтверским ресурсима. Рачунарски центар примењује најновија светска и домаћа решења, стандарде и правила за коришћење информационих и комуникационих технологија. Факултет годишњим финансијским планом утврђује висину средстава намењених развоју Рачунарског центра и унапређењу информатичких ресурса. *Правилником о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета* утврђено је да се квалитет рада Рачунарског центра обезбеђује редовном контролом рада, побољшањем квалитета хардверских и софтверских ресурса, редовним праћењем развоја информационих и комуникационих технологија, иновирањем пословања и имплементацијом нових информационих и комуникационих технологија. Праћење квалитета рада Рачунарског центра укључује, осим анализа извештаја самог Рачунарског центра и његових корисника, и периодично анкетирање студената.

Сви кабинети (18, 121, 122, 432) су опремљени рачунарима (укупно 5) са штампачем, од чега један са скенером, док су учионице (19А, 104, 204, 212, 305, 306, 435) које користи наставно особље Департмана за историју и друге учионице и амфитеатри, у којима студенти историје прате предавања из предмета за нематичне департмане, опремљене рачунаром и пројектором.

SWOT анализа:

+++ - високо значајно, ++ - средње значајно, + - мало значајно, 0 – без значајности

Предности	Слабости
<ul style="list-style-type: none"> * Постоји добро развијен институционални оквир (правилници и општи акти Факултета и Универзитета у Нишу) за праћење и унапређење квалитета уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса +++ * Већина предмета је у задовољавајућој мери покривена одговарајућим уџбеницима и дидактичким средствима ++ * Библиотечки фонд по обиму и квалитету одговара броју и структури корисника ++ * Квалитет библиотечког фонда, особља библиотеке, организације рада и доступности библиотечких ресурса је одличан. Факултет има одличан потенцијал и за даљи развој ових библиотечких ресурса +++ 	<ul style="list-style-type: none"> * Недостатак простора у читаоници библиотеке, и магацинског простора за библиотечки фонд +++ * Недостатак простора опремљеног рачунарима који се не би користио у наставне сврхе, већ би омогућавао студентима да слободно и према индивидуалним потребама користе информатичке ресурсе +++ * Мањи број библиотечких јединица на страним језицима у односу на доступну литературу на српском језику ++ * Проблеми у вези са темпом обнављања рачунара и пратеће опреме и набавке најновијих лиценцираних софтвера +++ * Непостојање посебне историјске

<p>* Библиотечки фонд се развија у складу са потребама студијских програма и научноистраживачких пројеката. Набавка уџбеника и литературе врши се на захтев Већа департмана и у складу са утврђеним потребама +++</p> <p>* Постоје одговарајући информатички ресурси, како у погледу броја рачунара и пратеће опреме, тако и у погледу могућности приступа интернету и коришћења одговарајућих информација (базе података, часописи у електронском облику) ++</p> <p>* Квалитет информатичких ресурса значајно је унапређен у протеклом периоду +++</p>	<p>библиотеке и читаонице. ++</p>
Могућности	Опасности
<p>* Могућност лаког праћења и провере квалитета свих аспеката овог стандарда, захваљујући јасним и мерљивим параметрима +++</p> <p>* Мотивисаност наставника и сарадника да у краћим интервалима преиспитују квалитет литературе и уџбеника у силабусима, на основу различитих показатеља у реализацији студијског програма, укључујући и резултате студентских анкета +++</p> <p>* Велике могућности приступа електронским информацијама преко KoBSON сервиса ++</p> <p>* Довољан број и повољна квалификациона структура запослених у Библиотеци и Рачунарском центру +++</p> <p>* Постоји одличан потенцијал за даље унапређење квалитета информатичких ресурса ++</p>	<p>* Непоштовање договорене динамике исељавања Департмана за хемију Природно-математичког факултета може да успори реализацију планова Филозофског факултета за адаптацију простора у овом домену +++</p> <p>* Будући да квалитет финансирања у доброј мери зависи од оснивача, а не од самог Факултета, може се десити да финансирање у наредном периоду не буде на адекватном нивоу, што може негативно утицати на реализацију финансијског плана Факултета у погледу развијања библиотечких и информатичких ресурса ++</p>

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 9:

Иако Филозофски факултет испуњава критеријуме наведене овим стандардом, могуће списак мера и активности којим би се унапредио квалитет ове области:

- Пратити и унапређивати квалитет библиотечких ресурса са нагласком на интензивирању активности за решавање проблема простора у читаоници Библиотеке и магацинског простора за библиотечки фонд. Такође, важно је

континуирано уважавање принципа савремености литературе која се набавља за Библиотеку и усклађености са потребама студијских програма.

- Израдити допуну и иновирање Правилника о уџбеницима како би се побољшао квалитет уџбеника али и процедура за објављивање уџбеника. У том смислу важно је и ажурирање и иновирање *Правилника о издавачкој делатности*.

- Обезбедити рационално коришћење наменских средстава за осавременавање библиотечког фонда имајући у виду потребу за равномерном заступљеношћу литературе за све студијске програме.

- Коришћење средстава из донација и међународних пројеката за додатно финансирање издавачке делатности и набавку литературе и информатичке опреме.

- Праћење савремености информатичких ресурса и благовремена набавка нове опреме и лиценцираних програма, као и реализација планираних активности за развијање информатичких ресурса Факултета.

- Обезбедити континуирану обуку запослених и студената у циљу ефикасног коришћења информатичких ресурса.

Показатељи и прилози за стандард 9:

Табела 9.1. Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи

Табела 9.2. Попис информатичких ресурса

Прилог 9.1 Општи акт о уџбеницима

Прилог 9.2. Списак уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на високошколској установи (са редним бројевима)

Прилог 9.3. Однос броја уџбеника и монографија (заједно) чији су аутори наставници запослени на установи са бројем наставника на установи

Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке се обезбеђује утврђивањем надлежности и одговорности органа управљања и јединица за ненаставну подршку и перманентним праћењем и провером њиховог рада.

Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке обезбеђује се утврђивањем надлежности и одговорности органа управљања и јединица за ненаставну подршку и перманентним праћењем и провером њиховог рада, а остварује се на темељу савремене организационе структуре и јасне поделе надлежности и одговорности међу организационим јединицама Факултета. Унутрашња организација Факултета уређена је *Статуом* и општим актима Факултета, а у складу са *Законом о високом образовању* и *Статутом Универзитета у Нишу*. Факултет своју образовну, научноистраживачку и стручну делатност остварује кроз организационе јединице задужене за:

(1) реализацију наставе и студијских програма (департмани, Центар за стране језике, лекторати);

(2) образовне и научноистраживачке програме (Центар за образовање наставника, Центар за српски језик као страни и нематерњи језик, Центар за професионално усавршавање, центри за научноистраживачки рад, лабораторије);

(3) подршку и развој образовне и научне делатности (Издавачки центар, Центар за унапређење квалитета, Канцеларија за међународну и међуинституционалну сарадњу, Канцеларија за развој каријере и подршку студентима, Библиотека, Рачунарски центар);

(4) стручне послове (Серетаријат Факултета, Кабинет декана, Служба за наставу и студентска питања, Служба за опште и правне послове, Финансијска служба, Техничка служба).

Статутом Филозофског факултета одређени су и органи факултета:

- (1) Орган управљања - Савет Факултета,
- (2) Орган пословођења - Декан Факултета
- (3) Стручни органи - већа Факултета (Наставно-научно веће, Изборно веће, Веће докторских студија, Веће департмана, Веће Центра за стране језике, Веће Центра за образовање наставника, Веће Центра за професионално усавршавање, Веће Центра за унапређење квалитета),
- (4) Студентски парламент,
- (5) Савет послодаваца.

Ингеренције и одговорности органа управљања и органа пословођења, поступак и начин њиховог рада одређени су наведеним Статутом Филозофског факултета Универзитета у Нишу бр. 124/1-01 од 02.04.2019., *Правилником о организацији и систематизацији послова на Филозофском факултету* број 117/1-01 од 23.03.2018.године и *Правилником о раду Филозофског факултета* број 147/2 од 21.04.2011 и *Уговорима о раду запослених*.

Савет факултета управља Факултетом. Конституише се уз поштовање законске регулативе, Статута Универзитета у Нишу и Статута Филозофског факултета. Рад органа управљања усмерен је на: конципирање и доношење Пословника, доношење Статута, избор и разрешавање дужности декана,

изјашњавање по основу жалби против првостепених одлука декана, усвајање финансијског плана, извештаја о пословању и годишњег обрачуна, плана коришћења средстава за инвестиције, доношење годишњег програма рада Факултета, општег акта о расподели сопствених прихода, давање сагласности сходно одлукама о управљању имовином Факултета, давање сагласности у вези са расподелом финансијских средстава, доношење одлука о формирању унутрашњих организационих јединица Факултета, избор председника и заменика председника Савета, одлучивање о висини школарине на предлог надлежног већа, годишњем извештавању оснивача о пословању, доношење општег акта о дисциплинској одговорности студената, избору екстерног ревизора финансијког пословања Факултета, усвајање стратегије обезбеђења квалитета и пратећег Акционог плана, обављање других послова у складу са законом, Статутом Универзитета и Статутом Факултета. Савет Факултета броји укупно 27 чланова, од којих је укупно 13 из редова наставног особља, односно по један представник са сваког департмана, укупно 2 члана представника ненаставног особља, 4 представника Студентског парламента Факултета и 8 представника оснивача (<https://www.filfak.ni.ac.rs/fakultet/savet>). Рад, функционисање, одлучивање, вођење седница као и друге конкретне активности Савета регулисане су *Пословником о раду Савета факултета број 181/1-4 од 9.7.2002.*, а у доношењу одлука чланови овог органа управљања руководе се важећим прописима, развојним потенцијалима Факултета, *Стратегијом управљања квалитетом* и *Планом рада Факултета*.

Орган пословођења Филозофског факултета чини декан. У руководећи тим Филозофског факултета се, поред декана, убрајају и 4 продекана које именује декан, а који организују и воде послове у конкретним областима рада: наставе, научноистраживачке делатности, финансија и међународне сарадње (<https://www.filfak.ni.ac.rs/fakultet/rukovodstvo>). Чланом 68. Статута Факултета јасно су дефинисане надлежности декана. Оне подразумевају да декан: (1) представља и заступа Факултет у земљи и иностранству и овлашћује друга лица за представљање и заступање у складу са одредбама Статута, (2) организује и непосредно руководи радом факултета, (3) стара се о остваривању образовне и научне делатности, извршавању одлука органа Факултета, примени Статута и других општих аката Факултета, (4) предлаже основе пословне политике, годишњи програм рада и план развоја, унутрашњу организацију факултета, (5) подноси годишњи извештај о раду Факултета органу управљања, (6) иницира и предлаже решења о питањима важним за обављање делатности Факултета, (7) одлучује о коришћењу конкретних наменских средстава (изузев оних за инвестиције), (8) председава Наставно-научним и Изборним већем и Колегијумом факултета, (9) учествује у раду Савета (без права гласа), (10) потписује дипломе и додатке дипломи о завршеним студијама на свим нивоима, (11) стара се о законитости рада и одговара за законитост рада Факултета, и (12) обавља друге послове утврђене законом, актом и оснивању и Статутом.

Стручне органе факултета чине већа Факултета. Представницима студената обезбеђено је учешће у раду стручних органа и њихових тела, посебно у сегменту који се тиче обезбеђења квалитета студијских програма и наставе, реформе студијских програма, анализе ефикасности студирања, утврђивања броја ЕСПБ и других питања која се директно тичу корисника услуга Факултета, односно

студената. Студенти су у раду стручних тела Факултета заступљени у законским оквирима, односно 20%.

Изборно веће Факултета као стручно тело чине сви наставници Факултета (<https://www.filfak.ni.ac.rs/fakultet/izbornovo-vece>). Ово тело утврђује предлоге за изборе у звања наставника, као и предлоге комисија за писање извештаја за избор наставника, бира у звање сараднике, као и комисије за писање извештаја за избор сарадника, предлаже кандидате из редова редовних професора за звање професор емеритус, и обавља друге послове предвиђене Законом и Статутом.

Наставно научно веће броји укупно 85 чланова у саставу: руководећи органи (5 чланова - декан, продекан за наставу, продекан за научноистраживачки рад, продекан за међународну сарадњу и продекан за финансије), председник већа докторских студија (1 члан), представници департмана за филозофију (5 чланова), представници департмана за историју (5 чланова), представници департмана за психологију (5 чланова), представници департмана за педагогију (5 чланова), представници департмана за социологију (5 чланова), представници департмана за социјалну политику и социјални рад (4 члана), представници департмана за комунологију и новинарство (5 чланова), представници департмана за српски језик (5 чланова), представници департмана за српску и компаративну књижевност (5 чланова), представници департмана за англистику (5 чланова), представници департмана за руски језик и књижевност (5 чланова), представници департмана за француски језик и књижевност (5 чланова), представници департмана за немачки језик и књижевност (3 члана), представници Центра за стране језике (5 чланова), и представници студената на предлог студентског Парламента (12 чланова). Надлежности, састав и рад Наставно-научног већа дефинисани су члановима 78, 79, 80 и 81. Статута Филозофског факултета.

Стручни орган Факултета представља *Веће докторских студија* у чији састав улази по један или два представника Већа департмана који учествују у реализацији студијских програма докторских академских студија Факултета – укупно 22 члана (<https://www.filfak.ni.ac.rs/fakultet/vece-doktorskih-studija>). Питања којима се бави Веће докторских студија су: утврђивање предлога студијских програма докторских студија, утврђивање плана извођења наставе, праћење реализације студијских програма, израда плана извођења наставе, спровођење поступака за проверу и обезбеђење квалитета студијских програма докторских академских студија, разматрање Извештаја о евалуацији студијских програма докторских академских студија, проверавање компетентности наставника и ментора који учествују у реализацији студијских програма на докторским студијама, спровођење поступака за пријаву и одбрану докторских дисертација, доношење одлука о преласку студената са једног на други студијски програм докторских студија, утврђивање еквивалентности и признавање испуњених обавеза и положених испита, утврђивање стечених ЕСПБ бодова, утврђивање еквиваленције и признавање дела студијског програма специјалистичких академских студија, одлучивање о преношењу ЕСПБ и о уписивању кандидата у одређену годину докторских студија, признавање испита магистра наука и утврђивање обавеза које кандидат треба да испуни током уписа, одлучивање о години уписа кандидата у зависности од броја ЕСПБ остварених еквиваленцијом и други послови утврђени Статутом Факултета и *Правилником о докторским студијама*.

Сви наставници који су у радном односу на Факултету, распоређени на департманима, улазе у састав Већа департмана (<https://www.filfak.ni.ac.rs/nastavno-osoblje>). Већем департмана руководи управник департмана. Опис послова Већа департмана односи се на осмишљавање студијских програма на сва три нивоа студија, конципирање и припремање њихових предлога за Наставно-научно веће, дефинисање предлога наставног плана и програма сталног стручног образовања и усавршавања, као и програма научних истраживања, предлагање мера и механизма подршке успешним и даровитим студентима, анализу извештаја о реализацији програма научних истраживања департмана, упућивање предлога за позивање истакнутих стручних и научних радника, подношење предлога за штампање уџбеника и других публикација, избор представника департмана за Наставно-научно веће, делегирање наставника и сарадника за стручна удружења и чланове стручних органа и тела Универзитета, анализирање и праћење постигнућа студената, предлагање одобравања плаћеног и неплаћеног одсуства наставницима и сарадницима, упућивање предлога за именовање комисија за избор наставника и сарадника, као и оцена о избору наставника и сарадника (оцена резултата научно-наставног рада, оцена ангажовања кандидата у развоју наставе и развоју других делатности Факултета, оцена педагошког рада, оцена резултата које је кандидат постигао у развоју научно-наставног подмлатка, као и оцена приступног предавања), давање сагласности на извештај комисије о избору наставника и сарадника, именовање комисије за еквиваленцију студијских програма, признавање испуњености обавеза и положених испита, као и о стеченом укупном броју ЕСПБ, и обављање других послова утврђених Статутом и *Правилником о раду департмана*.

Веће Центра за стране језике чине наставници запослени на Факултету који реализују наставу страних језика на нематичним департманима (<https://www.filfak.ni.ac.rs/organizacija/centar-za-strane-jezike>). У делокруг послова овог већа спада: утврђивање предлога програма страног језика на нематичним департманима, као и плана и програма сталног стручног образовања и усавршавања, упућивање предлога за позивање истакнутих стручних и научних радника, давање предлога за штампање уџбеника и других публикација, избор представника департмана за Наставно-научно веће, делегирање наставника и сарадника за стручна удружења и чланове стручних органа и тела Универзитета, анализирање успеха студената, давање мишљења о одобравању плаћеног и неплаћеног одсуства наставницима и сарадницима, давање предлога за избор у наставничка звања и предлога за именовање комисија за избор у наставничка звања, и обављање других послова утврђених Статутом и *Правилником о раду Центра за стране језике*.

У састав *Већа Центра за научноистраживачки рад* улазе сви наставници департмана, а послови које остварује наведени центар се односе на: осмишљавање програма рада центра за научноистраживачки рад департмана у саставу Факултета, предлагање научних пројеката, планирање рада центра на годишњем нивоу и старање о спровођењу плана, избор руководиоца пројеката и потпројеката, одлучивање о ангажовању наставника и истраживача у научном звању и истраживача за рад на реализацији програма – плана научноистраживачке делатности Центра за научноистраживачки рад, извештавање о реализацији научноистраживачке делатности Центра за научноистраживачки рад, припремање уговора о пружању услуга физичким и правним лицима, обављање и других послова

предвиђених Статутом и Правилником о раду центра за научноистраживачку делатност.

У Веће Центра за образовање наставника улазе сви наставници који су у радном односу на Факултету а имају удео у реализацији програма мастер студија за образовање наставника предметне наставе, као и наставници који учествују у реализацији других програма за образовање наставника, иновацију знања, стручно образовање, стручно усавршавање и образовање током читавог живота (<https://www.filfak.ni.ac.rs/studije/master/nastavnik-predmetne-nastave>). Радом Већа руководи управник Центра. Веће Центра одлучује о свим питањима која се тичу припреме, организације и реализације програма за образовање наставника (<https://con.filfak.ni.ac.rs/>).

Веће Центра за српски као страни и нематерњи језик сачињавају наставници који су у радном односу на Факултету и учествују у реализацији програма за едукацију у области српског као страног и нематерњег језика. Унутар овог центра одлучује се о свим питањима која се тичу припреме, организације и реализације програма за едукацију у области српског језика (<https://centar.filfak.ni.ac.rs/>). Центар организује курсеве учења српског језика за почетнике, почетни курс на новоу А1 и А2, средњи курс Б1 и Б2, напредни курс Ц1 и Ц2, индивидуалне курсеве, као и учење српског језика преко скајпа (<https://centar.filfak.ni.ac.rs/%D0%BA%D1%83%D1%80%D1%81%D0%B5%D0%B2%D0%B8courses>), и пружа, такође, услуге провере знања уз издавање сертификата.

Веће Центра за професионално усавршавање и пружање услуга трећим лицима сачињавају наставници у радном односу на Факултету који учествују у реализацији програма за образовање, стручно усавршавање, и континуирано целоживотно образовање. Главне активности овог центра обухватају организацију стручних семинара, скупова, панела и радионица за наставнике предметне наставе, успостављање ближе сарадње између наставника практичара и Филозофског факултета у виду саветодавних активности, информативних и сарадничких разговора, праћење иновација у настави и новина у образовним политикама, каријерно образовање и развој професионалних знања, трансверзалних вештина и језичког понашања запослених у јавном сектору у циљу усавршавања професионалне каријере кроз програме, курсеве, тренинге и предавања. Све информације о раду Центра доступне су на интернет страници Центра за професионално усавршавање: <https://sites.google.com/site/nastavnickicentar/home>.

Студентски парламент Факултета је орган чији је циљ активно укључивање студената у рад Факултета. Преко Студентског парламента, студенти остварују своја права и штите своје интересе на Факултету. Начин избора представника Студентског парламента, његов састав и надлежности утврђени су члановима 92, 93, 94 и 95. Статута Факултета. Такође, детаљнији опис њихових активности и праваца деловања обухваћен је Стандардом 13.

Савет послодаваца је тело формирано са циљем остваривања сарадње на развоју студијских програма Факултета, а сагласно потребама тржишта рада. Активности према којима Савет послодаваца усмерава своје функционисање обухватају разматрање питања кооперације Универзитета и Факултета са привредним друштвима, установама јавних служби и другим приватним и јавним субјектима, анализа постојећих студијских програма Факултета и изношење

мишљења, давање предлога и покретање иницијатива за потенцијалне измене и допуне, иницирање и сугерисање оснивања и реализације нових студијских програма, у складу са потребама привредних субјеката или јавних служби, изражавање мишљења о потенцијалном повећању или смањењу броја студената за упис на поједине студијске програме Факултета, приспитување потреба тржишта рада у Републици Србији и давање предлога за усклађивање образованих профила са потребама тржишта рада, и обављање и других послова са циљем унапређивања сарадње Универзитета и Факултета са потребама тржишта рада. Савет послодаваца доставља предлоге, мишљења и иницијативе Факултету, привредним друштвима, јавним установама, државним органима, Привредној комори Србије, Националној служби за запошљавање или другим заинтересованим субјектима.

Организационе јединице за стручне послове се састоје из Секретаријата факултета. У структури Секретаријата се налази пет служби: Служба за наставу и студентска питања, Служба за мастер и докторске студије, Служба за опште и правне послове, Финансијска служба и Техничка служба. Свака од наведених служби има свог шефа који непосредно организује и руководи радом службе, и сноси одговорност за квалитетну реализацију послова из делокруга рада конкретне службе. У службама је запослено ненаставно особље које обавља управно-правне, административне и техничке, финансијске, помоћно-техничке и друге послове. У Секретаријату факултета запослено је укупно 50 лица, од чега су 4 лица запослена на одређено време. Узимајући у обзир број наставног особља (123 наставника и 66 сарадника), уочава се да на 3,78 статистичких наставних лица долази једно ненаставно, што представља задовољавајући проценат и пружа основу за квалитетну подршку наставном раду. Наведени број и квалитет ненаставног особља усклађује се са стандардима за акредитацију, а као што се из датог прилога може уочити, ненаставно особље Филозофског факултета чини квалификовано особље и компетентно за успешно пружање подршке ефикасној и ефективној реализацији студијских програма, научноистраживачког рада и осталих делатности Факултета. Такође, организација и систематизација послова и задатака радника Секретаријата утврђени су *Правилником о систематизацији радних места на Факултету*. Услови и поступци премештања радника из једне службе у другу или на неко друго радно место унутар исте службе утврђени су *Правилником о раду и Уговорима о раду*, а у складу са *Законом*.

Правилник о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета Филозофског факултета у Нишу број 264/1-2 од 11.06.2008. прописује да се квалитет управљања и ненаставне подршке обезбеђује планским, систематским и организованим праћењем, супервизијом и извештавањем о раду запослених у факултетским службама, редовном евалуацијом квалитета рада органа пословођења и служби, спровођењем подстицајних и корективних мера према запосленима, као и унапређивањем нивоа компетентности, односно радних способности ненаставног особља. Рад и деловање управљачког и ненаставног особља могу евалуирати наставници, ненаставно особље и студенти, при чему Факултет посебно прати и оцењује однос управљачког и ненаставног особља према студентима и ниво њихове мотивисаности, заинтересованости, одговорности и професионализма у раду са непосредним корисницима услуга Факултета – студентима.

Према наведеном правилнику, квалитет рада стручних служби и ненаставног

особља обезбеђује се: (1) систематским праћењем и контролом рада запослених у службама Факултета, (2) предузимањем како подстицајних тако и корективних мера према запосленима, (3) унапређењем знања, радних способности и вештина ненаставног особља. Такође, квалитет њиховог рада обезбеђује се и ангажовањем довољног броја запослених. Факултет у циљу подршке запослених практикује стимулативна награђивања (на пример, увећање зараде на основу радног учинка за ненаставне раднике који остварују најбоље резултате у раду) али и унапређење квалификационе структуре запослених пружајући им различите могућности за перманентно усавршавање зарад јачања њихових компетенција. Врши се редовно и методично праћење, контрола и процена рада ненаставног особља. За контролу рада је задужен секретар Факултета и шеф надлежне појединачне службе. *Правилником о раду* и у *Уговорима о раду* наведени су поступци спровођења мера за унапређење рада ненаставног особља. Овим документима обухваћене су и дисциплинске мере у случају повреде радне обавезе. Факултет тежи ка стварању адекватних услова код ненаставних радника за развијање културе квалитета, за постизање компетентности и беспрекорности у раду, као и развијање професионалног односа према студентима и другим корисницима услуга. Праћење и вредновање рада ненаставног особља врши се анализом података из периодичних извештаја о раду стручних служби који се подносе декану, продеканима, секретару Факултета и Комисији за унапређење квалитета, али и анализом података добијених путем евалуације студената. Резултати анкетања студената дати су у прилогу 10.3, а примери упитника дати су на сајту Факултета. Сходно резултатима евалуације студената, може се констатовати да студенти управљање Филозофским факултетом високо вреднују и да су задовољни подршком коју добијају од одговарајућих служби ове установе.

SWOT анализе:

+++ - високо значајно, ++ - средње значајно, + - мало значајно, 0 - без значајности

Предности	Слабости
<ul style="list-style-type: none"> * Надлежности органа управљања, пословођења и стручних органа одређене су релевантним актима установе (Статутом) +++ * Статутом факултета дефинисана је организациона структура Факултета +++ * Постоји Правилник о организацији и систематизацији послова на Филозофском факултету +++ * Правилником о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета Филозофског факултета прописани су начини обезбеђења квалитета управљања и ненаставне подршке +++ * Висок је ниво организованости органа 	<ul style="list-style-type: none"> * Преоптерећеност стручних служби административним пословима, посебно у делу регулисања документације студената ++ * Могућности за усавршавање ненаставног особља нису у довољној мери искоришћене ++ * Недовољан је и број адекватних програма обуке ненаставног кадра +++ * Поједини запослени у стручним службама не улажу оптимално радно и стручно ангажовање ++ * Дисконтинуитет у спровођењу корективних и подстицајних мера смањује мотивисаност ненаставног особља за

<p>пословођења уз развијене стратешке потенцијале што води ка реализацији свих дефинисаних планова +++</p> <p>* Развијена је сарадња и комуникација између Савета Факултета и органа управљања +++</p> <p>* Квалитет управљања Факултетом се вреднује +++</p> <p>* Спроводи се анкетирање квалитета рада стручних служби и ненаставног особља +++</p> <p>* Шефови служби подносе периодичне извештаје о свом раду надлежним органима (секретару, декану, комисији за унапређење квалитета) ++</p> <p>* Ненаставно особље и особље секретаријата се перманентно усавршава и образује ++</p> <p>* У службама се користе савремене технологије и софтвери који омогућавају ефикасност и ефективност у раду ++</p>	<p>квалитетним обављањем радних обавеза ++</p>
Могућности	Опасности
<p>* Организовање едукација на Факултету намењених ненаставном особљу ради остваривања бољег контакта са студентима +++</p> <p>* Подршка ненаставном кадру Факултета за учешће у програмима доживотног учења и програмима стручног усавршавања +++</p> <p>* Циљно спровођење обавезне континуиране едукације ненаставног кадра у домену законских прописа који се тичу њихог рада +++</p>	<p>* Незаинтересованост и пасивност ненаставног особља за усавршавање и побољшање свог статуса ++</p> <p>* Ограничене материјалне могућности Факултета услед неповољне економске ситуације ++</p>

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 10:

Квалитет ненаставне подршке у будућности могао би да се унапреди усавршавањем ненаставног кадра. Да би се избегло могуће дезангажовање или избегавање усавршавања код појединих радника из редова ненаставног особља, непходно је да одређене едукације буду обавезне, што би развојним планом Филозофског факултета требало обухватити. Такође, како би ова усавршавања била економичнија у финансијском погледу, већину едукација добро је спровести на самом Факултету, посебно оних едукација које се тичу унапређивања контаката и професионалне комуникације са студентима. Притом би требало радити на сталном

усавршавању наставног особља у областима којима се непосредно баве.

Показатељи и прилози за стандард 10:

Табела 10.1. Број ненаставних радника запослених са пуним или непуним радним временом у високошколској установи у оквиру одговарајућих организационих јединица

Прилог 10.1. Шематска организациона структура високошколске установе

Прилог 10.2. Анализа резултата анкете студената о процени квалитета рада органа управљања и рада стручних служби

Стандард 11: Квалитет простора и опреме

Квалитет простора и опреме се обезбеђује кроз њихов адекватан обим и структуру.

Примерено захтевима студијских програма и броју студената на Департману за историју, Филозофски факултет у Нишу располаже адекватним просторним капацитетима (учионице, амфитеатри, сале, рачунарске и специјализоване лабораторије и кабинети, библиотека, читаоница и др.) и информационом технологијом за квалитетно обављање наставне и научноистраживачке делатности студената историје. Укупна површина расположивог простора јесте 7.240 м². Филозофски факултет располаже сопственом зградом чија укупна бруто површина износи 4.519,91 м², а рачунајући и малу зграду у дворишту у којој је смештен Деканат, укупно 4.689,91 м². Такође, Факултет има потписан уговор о коришћењу простора са Универзитетом у Нишу и Електронским факултетом Универзитета у Нишу те је укупан простор којим Факултет располаже за потребе наставе и активности студената 5906 м², односно 4.466 места у слушаоницама, амфитеатрима, компјутерским и специјализованим лабораторијама, салама, читаоници и др. За реализацију наставе користе се укупно 52 учионице и слушаонице (укупно 3881 места), два амфитеатра (397 места), две сале (с. 434 и с. 433 са укупно 105 места), компјутерска лабораторија (30 места).

Филозофски факултет располаже адекватном информационом технологијом и савременим мултимедијалним средствима: интерактивне табле, лаптопови, компјутери, видео-бимови, фотокопир апарати, штампачи и скенери, савремени мобилни систем за виртуелну реалност (ВР наочаре, сензори и емитери...). Простор Факултета је покривен бежичним (WiFi) приступом интернету. У свим учионицама и кабинетима Департмана за историју постоји одговарајућа компјутерска опрема са пројекторима. У наставне и научно-образовне сврхе, студентима и наставном особљу факултета на располагању су три рачунарске учионице са укупно 70 (30+20+20) места. Поред тога, факултет у ове сврхе користи укупно 24 мултимедијалне сале за едукацију са укупно 1.500 (од 10 до 200) места. Филозофски факултет располаже и салом која поседује опрему за студије на даљину (110 места).

Захваљујући благовременим активностима запослених у Рачунарском центру, наставницима и сараданицима Филозофског факултета од почетка ванредног стања доступан је велики број апликација (Google Meet, Zoom, Google classrooms...) којима се успешно, према постојећем распореду, реализује настава на даљину (покривености близу 100%).

SWOT анализа:

+++ - високо значајно, ++ - средње значајно, + - мало значајно, 0 – без значајности

Предности	Слабости
<ul style="list-style-type: none">* Просторни капацитети којима факултет у овом тренутку располаже усклађени су са укупним бројем студената ++* Савремена техничка и информатичка опрема Факултета у складу је са потребама реализације студијских програма и научноистраживачких пројеката +++* Техничко-технолошка опремљеност простора за наставу и научни рад, као и за рад ненаставних служби је одговарајућа +++	<ul style="list-style-type: none">* Због ограниченог простора Факултет је приморан да за потребе квалитетног извођења наставно-научног процеса изнајмљује додатни простор. +++* Недостатак простора у читаоници библиотеке (посебно у току испитних рокова) и магацинског простора за библиотечки фонд +++* Компјутерске учионице користе се и за наставу за коју није потребна рачунарска опрема, што смањује њихову доступност студентима да рачунаре користе за

	самостални рад: истраживања, пројекте, израду семинарских радова, и слично ++
Могућности	Опасности
<p>* Просторне ресурсе је могуће унапредити коначним исељавањем Департмана за хемију Природно-математичког факултета +++</p> <p>* Укупан простор на факултету могуће је повећати изградњом новог објекта на делу парцеле чији је корисник Факултет као и надоградњом постојећег објекта +++</p> <p>* Могућност спровођења учења на даљину и електронског учења ++</p> <p>* Унапређивање и иновирање информатичке опреме могуће је кроз реализацију међународних научних пројеката и пружање услуга трећим лицима ++</p>	<p>* Будући да квалитет финансирања у значајној мери зависи од оснивача, а не од самог Факултета, може се десити да финансирање у наредном периоду не буде на адекватном нивоу, што може негативно утицати на планове о унапређењу квалитета простора и опремљености ++</p> <p>* Недовољно финансијских средстава за замену информационо-комуникационе опреме која брзо застарјева ++</p> <p>* Зграда Факултета је стара и тешко је предвидети неопходна средства потребна за текуће и инвестиционо одржавање исте +++</p>

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 11:

У предстојећем периоду Филозофски факултет ће наставити већ започете активности усмерене на: (1) пројекат прикупљања документације и финансијских средстава за изградњу новог објекта на делу парцеле чији је корисник Филозофски факултет Универзитета у Нишу укупне бруто површине 2.790 м², надградњу амфитеатра бр. 21 у високом приземљу зграде факултета и изградњу Амфитеатра на отвореном у делу дворишта према Гимназији „Бора Станковић“ и „Стеван Сремац“, (2) делимичну замену или реконструкцију дотрајале кровне конструкције и кровног покривача постојеће зграде Филозофског факултета у Нишу, (3) реконструкцију постојећих санитарних чворова, замену дотрајале водоводне и канализационе инсталације у дворишту Факултета и уградњу савремене опреме за дојаву пожара, (4) замену унутрашњег осветљења које није усклађено са делом Правилника о минималним критеријумима у погледу енергетске ефикасности у поступку јавне набавке добара који важи од 2017. године (око 700 сијаличних места), (5) пројекат прикупљања документације и финансијских средстава за реконструкцију постојеће грејне инсталације и промене начина грејања у грејање помоћу топлотне пумпе, (6) набавку лиценци од Microsoft-а за преко 300 рачунара.

Показатељи и прилози за стандард 11:

Табела 11.1. Укупна површина (у власништву високошколске установе и изнајмљени простор) са површином објекта (амфитеатри, учионице, лабораторије, организационе јединице, службе)

Табела 11.2. Листа опреме у власништву високошколске установе која се користи у наставном процесу и научноистраживачком раду

Табела 11.3. Наставно-научне и стручне базе

Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета

Високошколске установе обезбеђују значајну улогу студената у процесу обезбеђења квалитета, и то кроз рад студентских организација и студентских представника у телима високошколске установе, као и кроз анкетирање студената о квалитету високошколске установе.

Филозофски факултет у Нишу обезбеђује учешће представника студената у значајним телима високошколске установе и у процесима доношења одлука на Факултету или пак Универзитету, или заступању и представљању ставова студената Департамента за историју и њихових интереса кроз деловање Студентског парламента или другог репрезентативног тела. Студенти историје заступљени су у Студентском парламенту са 5 чланова, од чега је по један са сваке године основних академских студија и један са мастер академских студија. Дакле, у процесу обезбеђења и унапређења квалитета Филозофског факултета, улога студената се остварује кроз рад студентских организација, активно учешће представника студената у органима и телима Факултета, редовну евалуацију у поступку анкетирања који спроводи Центар за унапређење квалитета, исказивањем ставова и мишљења о различитим актима Факултета посебно оним који се односе на утврђивање стратегије обезбеђења квалитета.

Узевши све ово у обзир, Студентски парламент има статус органа Факултета чији је главни циљ активно укључивање студената у рад факултета, и преко ког студенти штите своја права и остварују своје интересе. Статутом Филозофског факултета дефинисани су послови које обавља Студентски парламент: у 15 тачака, што се може видети у збирном извештају институције. Такође и *Стратегијом обезбеђења квалитета* Филозофског факултета обухваћен је и Студентски парламент као један од субјеката обезбеђења и унапређења квалитета установе. Данас на Филозофском факултету у Нишу делује Савез студената Филозофског факултета у оквиру Студентског парламента Филозофског факултета. Представници студената учествују у раду: Наставно-научног већа Филозофског факултета (12 представника), Савета факултета (4 представника) Комисији за унапређење квалитета Факултета (2 представника), Дисциплинске комисије (2 представника), Комитета за професионалну етику (2 представника).

Кроз учешће у седницама Наставно-научног већа и Савета факултета, представницима Студентског парламента пружене су прилике да учествују у одлучивању по свим важним питањима. Студентски представници, чланови су Центра за унапређење квалитета и истовремено чланови наведене Комисије за унапређење квалитета. Као такви распоређени су у две радне групе: радне групе за анализу успешности и ефикасности студирања и радне групе за осигурање и унапређење квалитета наставе. Унутар ових радних група студенти чланови активно учествују у остваривању конкретних задатака. У случајевима када је то потребно, посебно у години припреме материјала за акредитацију, у рад Центра за унапређење квалитета укључују се и други представници Студентског парламента. Претходних година док је анкетирање студената спровођено по принципу *папир-оловка* или пак електронским путем унутар Рачунарског центра Филозофског факултета представници Студентског парламента узели су веће учешће посебно у домену контроле регуларности спровођења анкетирања, али и у анализирању добијених резултата. Значајан удео њиховог ангажовања видљив је и у залагању да се

студентска популација на адекватан начин мотивише и информише о важности електронских евалуација, њиховим циљевима, анонимности, транспарентности и флексибилности истих. Представници студената у Центру за унапређење квалитета присуствују свим седницама и радним састанцима Већа центра, и равноправно гласају и учествују у одлучивању. Факултет реализује анкетирање студената електронским путем о вредновању квалитета наставног процеса и систематски прати и анализира резултате вредновања. Током 2019. године спроведен је поступак вредновања квалитета наставног процеса по предметима, што обухвата исказе о: (1) квалитету наставе, (2) квалитету наставног материјала, (3) објективности оцењивања, (4) квалитету наставног особља – наставника и сарадника. Анкетирањем су били обухваћени студенти основних академских студија на свих 13 студијских програма Филозофског факултета у Нишу у јесењем семестру школске 2018/2019. године. Извештај самовредновања из школске 2018/2019. године као и извештаји из претходних година јавно су доступни на следећој Интернет адреси :<https://drive.google.com/drive/folders/1bxgJLiKkIZEZYQXiaN642JEm8HUNpjO>

Битно је напоменути да је Филозофски факултет корак по корак усвајао савремене трендове и прешао на брже, ефикасније и економски исплативије *online* анкетирање. Овај тренд започиње школске 2016/2017.године за све студијске програме на Факултету. У првој фази, односно крајем јесењег семестра студенти су организовано попуњавали анкете у рачунарској учионици. Свим студентима Филозофског факултета уз помоћ студената Студентског парламента отворени су налози путем којих су могли да обаве анкетирање, а затим су пружена адекватна обавештења о новом начину реализације анкетирања.

Дакле, свим студентима Факултета пружају се прилике да узму учешће у оцени квалитета не само студијских програма и свих елемената наставног процеса, већ и обавезне и допунске литературе, библиотечких и информатичких ресурса, педагошког рада наставника и сарадника, али и стручних служби факултета. Након спроведене анкете, према *Правилнику о раду Центра за унапређење квалитета*, радне групе врше детаљну анализу добијених података и резултате чине доступним Студентском парламенту на разматрање и достављају Управи факултета – продекану за наставу уз предлог мера за побољшање квалитета. Истовремено, за Факултет је важна и доступност и транспарентност резултата, како због својих тренутних студената који су учествовали у анкетирању, тако и због будућих студената, запослених на Факултету а и шире јавности. У том погледу резултати анкета доступни су јавности а и укључени у укупну оцену вредновања.

SWOT анализа:

+++ - високо значајно, ++ - средње значајно, + - мало значајно, 0 – без значајности

Предности	Слабости
<p>* Представници студената Филозофског факултета учествовањем у раду Наставно-научног већа, Савета факултета, Центра за унапређење квалитета, Дисциплинске комисије, Комитета за професионалну етику учествују у обезбеђивању квалитета +++</p> <p>* У анкетирању студената представници Студентског парламента активно су укључени у рад Центра за унапређење квалитета Факултета +++</p> <p>* Примењује се <i>online</i> анкетирање +++</p>	<p>* Упркос развијеној свести о значају културе квалитета ипак одређен број студената није у довољној мери мотивисан за учешће у активностима на унапређењу квалитете ++</p> <p>* Недовољна заинтересованост студената за директно учешће у раду органа Факултета због вероватног страха или често присутне „политике незамерања“ ++</p> <p>* <i>Online</i> анкетирање тренутно није на добровољној бази што код неких студената може изазвати незадовољство</p>

<ul style="list-style-type: none"> * Постоји иницијатива Студентског парламента за већом и јачом сарадњом са Центром за унапређење квалитета +++ * Већина студената свесна је значаја развијања културе квалитета ++ * Студенти спроводе своје интерне евалуције о раду наставника и сарадника на основу којих дају мишљење о педагошком раду наставника које је саставни део изборне процедуре наставника +++ 	<ul style="list-style-type: none"> ++ * Представници студената виших нивоа студија (попут докторских академских студија) нису укључени у рад Комисије за обезбеђење квалитета ++ * Релативно често промене представника студената ++ * Слаба видљивост и доступност информација на порталу Студентског парламента о активностима које се тичу унапређења квалитета Факултета +++
Могућности	Опасности
<ul style="list-style-type: none"> * Могућности за даље разрађивање сарадње између Студентског парламента и Центра за унапређење квалитета Факултета +++ * Укључивање студената докторских студија у рад Комисије за унапређење квалитета ++ * Мотивисање представника студената за активније укључивање у праћење и контролу квалитета установе ++ * Формирање посебног тима подршке наставника и студената који би били доступни студентима који имају примедбе на квалитет али и предлоге за унапређење квалитета ++ * Креирати систем видљивих и транспарентних информација о учешћу представника студената у унапређивању квалитета Факултета +++ 	<ul style="list-style-type: none"> * Потенцијална пасивност Студентског парламента доласком нових генерација и нових чланова ++ * Отежано учешће студената докторских студија у раду Комисије за унапређење квалитета услед недостатка времена или запослености ++ * Неповерење студената да ће укључивање у процес самовредновања донети стварне промене или да ће њихови предлози бити саслушани и уважени ++ * Недовољна иницијативност студената за унапређење квалитета ++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 13:

Факултет ће убудуће још активније радити на јачању свести и знања студената о систему обезбеђења квалитета, његовом функционисању и његовим кључним носиоцима. Даље активности установе биће више усмерене ка укључивању већег броја студената виших нивоа студија који с обзиром на искуства могу својим предлозима итекако допринети променама и унапређивању квалитета факултета. Такође, и Студентски парламент могао би да предузме конкретне активности, на пример доношење акционог плана у коме би биле дефинисане активности и задаци усмерени ка упознавању студената са поступцима обезбеђења квалитета, областима обезбеђења квалитета, улоге студената у систему обезбеђења квалитета, те у сваком погледу бољем информисању и мотивисању студената о значају њиховог учешћа у унапређивању квалитета Факултета. Такође, једна од мера јесте учинити видљивијим и доступним информације о активностима Студентског парламента које се тичу унапређења квалитета путем студентског портала, странице Студентског парламента како и друштвених мрежа.

Показатељи и прилози за стандард 13:

Прилог 13.1 Документација која потврђује учешће студената у самовредновању и провери квалитета

Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета

Високошколска установа континуирано и систематски прикупља потребне информације о обезбеђењу квалитета и врши периодичне провере у свим областима обезбеђења квалитета.

Институционалне оквири за систематско прикупљање информација о обезбеђивању квалитета, за континуирано праћење, периодичну проверу и унапређивање свих области квалитета, Филозофски факултет је обезбедио оснивањем Центра за унапређење квалитета као главне организационе јединице развијеног система обезбеђења квалитета. Департман за историју има свог члана Центра за унапређење квалитета. Субјекте обезбеђења и унапређења квалитета на Филозофском факултету чине: наставници, сарадници, студенти и ненаставно особље Факултета. Субјекти обезбеђења и унапређења квалитета обухватају управу Факултета (декан, продекани), Студентски парламент и стручне органе и тела (Наставно-научно веће, Комисија за унапређење квалитета и Савет факултета).

Члан Департмана у оквиру Центра за обезбеђивање квалитета Филозофског факултета се, као стручно и саветодавно тело, стара о унапређењу и обезбеђењу квалитета кроз: (1) утврђивање плана и програма рада, (2) спровођење утврђене Стратегије обезбеђења квалитета на Факултету, (3) спровођење поступака самовредновања и оцењивања квалитета студијских програма, наставног процеса, научноистраживачког и стручног рада, (4) спровођење електронске евалуације наставног процеса и студијских програма, (5) подношење извештаја Наставно-научном већу о спроведеним поступцима самовредновања, (5) достављање информација о резултатима самовредновања, као и других података од значаја за оцену квалитета, на захтев Комисије за акредитацију и проверу квалитета, (6) обављање других послова од значаја за унапређење и развој квалитета. Континуирано праћење, обезбеђење, унапређење, развој и периодичну проверу квалитета врши Комисија за унапређење квалитета. Комисија образује следеће радне групе: (1) радну групу за анализу успешности и ефикасности студирања, (2) радну групу за осигурање квалитета наставе и (3) радну групу за праћење и унапређење квалитета научноистраживачког рада.

Радне групе релизују систематско праћење и периодичну проверу квалитета кроз активности дефинисане плановима радних група, које усваја Центар за унапређивање квалитета.

Осим ових радних група, Центар за унапређивање квалитета може по потреби образовати и друге комисије, радне групе и одборе.

Као што се може видети, Филозофски факултет обезбеђује адекватне услове и богату инфраструктуру за редовно, систематско прикупљање и обраду података потребних за оцену квалитета у свим областима које су предмет самовредновања. За сваку област обезбеђења квалитета утврђене су посебне методе и индикатори за праћење и вредновање квалитета, као и систем подстицајних и корективних мера за обезбеђење адекватног нивоа квалитета. На почетку нове школске године Центар за унапређивање квалитета и Комисија: (1) преиспитују и унапређују стандарде и поступке за обезбеђење квалитета на основу квалитативних и квантитативних показатеља наставног, научноистраживачког и стручног рада, рада органа управљања и органа пословођења, рада стручних органа, организационих јединица

и служби Факултета, (2) сумирају, анализирају и разматрају прикупљене податке о квалитативним и квантитативним показатељима квалитета студијских програма за претходну школску годину и на основу тога припремају предлог годишњег извештаја који садржи и предлоге мера за унапређење квалитета студијских програма. Центар спроводи и поступак самовредновања степена успешности спровођења стратегије и поступака унапређивања квалитета, као и нивоа остваривања утврђених стандарда квалитета. Центар спроводи поступак самовредновања једном у три године и о резултатима овог поступка упознаје Наставно-научно веће факултета и Комисију за спровођење поступка акредитације.

У складу са *Законом о високом образовању* ("Сл. гласник РС", бр. 88/2017, 73/2018, 27/2018 - др. закон, 67/2019 и 6/2020 - др. закони), *Правилником о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа и студијских програма* и *Статутом Филозофског факултета* донет је низ аката којима се уређује правни оквир приказане инфраструктуре и темељно регулише област приказаних процеса систематског праћења и периодичне провере квалитета. Међу њима као најзначајнији издвајају се: *Правилник о раду Центра за унапређење квалитета*, *Правилник о обезбеђењу и унапређењу квалитета*, *Правилник о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета*, *Правилник о спровођењу поступка самовредновања и оцењивање квалитета*, *Стратегија обезбеђивања квалитета*.

Центар за унапређење квалитета у складу са циљевима Стратегије обезбеђивања квалитета периодично формулише и предлаже Савету Факултета акционе планове: (1) трогодишњи *Акциони план самовредновања* којим се утврђују поступци, задаци и активности, чији је циљ сакупљање и анализа података за процес самовредновања, у складу са стандардима Националног савета за високо образовање, субјекти одговорни за спровођење предвиђених поступака и активности, као и рокови за њихово спровођење, (2) годишњи *Акциони план* за праћење и унапређење квалитета којим се утврђују поступци, активности и задаци, субјекти одговорни за њихову реализацију и рокови за њихов завршетак, појединачно за сваку од Стратегијом дефинисаних области обезбеђења квалитета. Акционим планом утврђује се и начин спровођења корективних мера и субјекти одговорни за њихово спровођење, активности усмерене на едукацију субјеката обезбеђења и унапређења квалитета и развој свести о неопходности неговања културе квалитета.

Високошколска установа обезбеђује редовну повратну информацију од послодаваца, представника Националне службе за запошљавање, својих бивших студената и других одговарајућих организација о компетенцијама дипломираних студената. Како Закон о високом образовању предвиђа да високошколска установа има Савет послодаваца као орган установе, Статутом Факултета предвиђено је и ово тело. Савет послодаваца Филозофског факултета сачињен је од пет чланова од којих једног члана именује Привредна комора Србије, једног члана Национална служба за запошљавање и три члана декан Факултета. Мандат чланова Савета послодаваца траје три године од дана конституисања Савета. Савет послодаваца бира председника и заменика председника, већином од укупног броја чланова Савета. У циљу остваривања сарадње на развоју студијских програма у складу са потребама тржишта рада, Факултет има Савет послодаваца. Савет послодаваца: (1) разматра

питања сарадње Универзитета и Факултета са привредним друштвима, установама јавних служби и другим приватним и јавним субјектима, (2) разматра студијске програме који се реализују на Факултету и даје мишљења, предлоге и иницијативе за могуће измене или допуне, (3) даје иницијативе за оснивање и реализацију нових студијских програма, у складу са потребама привредних субјеката или јавних служби, (4) даје мишљења и иницијативе за повећање или смањење броја студената за упис на поједине студијске програме Факултета, (5) анализира потребе тржишта рада у Републици Србији и даје предлоге за усклађивање образованих профила са потребама тржишта рада, (6) обавља и друге послове са циљем унапређивања сарадње Универзитета и Факултета са потребама тржишта рада.

Предлоге, мишљења и иницијативе Савет послодаваца доставља Факултету, привредним друштвима, јавним установама, државним органима, Привредној комори Србије, Националној служби за запошљавање или другим заинтересованим субјектима.

Филозофски факултет обезбеђује податке потребне за упоређивање са страним високошколским установама у погледу квалитета кроз успостављање квалитетне међународне сарадње са многобројним високошколским установама Европског и светског образовног простора. Међународна сарадња Филозофског факултета у Нишу одвијала се у оквиру уговора о међународној сарадњи чији је потписник и које координира Универзитет у Нишу, као и на основу једног броја, углавном билатералних уговора чији је носилац Филозофски факултет. У билатералном формату, Филозофски факултет оставрује сарадњу са Државним технолошким универзитетом „Шухов“ у Белгороду и Универзитетом у Вороњежу, Руска Федерација. Такође потписан је уговор о научној и наставној сарадњи са Државним педагошким универзитетом „Козма Минин“ из Нижњег Новгорода. Податке за упоређивање са страним високошколским установама у погледу квалитета, Филозофски факултет обезбеђује и кроз процесе мобилности наставника и студената. Мрежа установа са којима су успостављени пројекти мобилности је широка: The International University of Logistics and Transport in Wroclaw; Aristotle University Research Dissemination Centre, Thessaloniki; Универзитет Ото-Фридрих у Бамбергу; Масариков универзитет у Брну, Чешка; Универзитет ЕСПЕ у Бордоу, Француска; Универзитет Артоа у Арасу, Француска; Université de Poitiers, Faculté des lettres et des langues, Poitiers, France; Технички универзитет у Кемницу, СР Немачка; Међународни универзитету за психоанализу у Берлину, Немачка; Универзитет Хумболт у Берлину, Немачка; Krasnoyarsk Astafiev State Pedagogical University, Rusija и др.

У овом домену обезбеђивања и квалитета значајно место има и активност Филозофског факултета у ширењу и интеграцији *Заједнице Филозофских и филолошких факултета Западног Балкана*.

У спровођењу утврђене стратегије за обезбеђење квалитета и достизању жељених стандарда квалитета, посебно важну улогу имају резултати анкетирања студената. Анкетирање студената се спроводи након сваког семестра и усмерено је на вредновање квалитета наставног процеса по предметима, што обухвата: (а) исказе о квалитету наставе, (б) исказе о квалитету наставног материјала, (в) исказе о објективности оцењивања и (г) исказе о квалитету наставног особља – наставника и асистената. Анкетирање се спроведени електронским путем, уз одговарајућа

упутства у вези са анкетирањем. Анкета се спроведи приликом пријаве испита, а обавештење о анкетирању објављује се на интернет страници Факултета. Право учешћа у анкети имају сви студенти одговарајућег нивоа студија који су по први пут уписали одређену годину студија. Традиционално, одзив студената по годинама студија на свим департманима премашује постотак који члан 13. Правилника о вредновању квалитета студијских програма прописује као довољан да би се анкета сматрала важећом. Резултати евалуације приказују се у Извештају о резултатима вредновања квалитета студијских програма и наставног процеса. Извештај се структурира кроз четири целине: (1) Опште информације, (2) Резултати анкетирања, (3) Преглог мера, и (4) Оцена примене и остваривања предложених мера из предходних извештаја о резултатима вредновања. Са резултатима самовредновања високошколска установа упознаје наставнике и сараднике преко стручних органа, студенте преко студентских организација, Комисију за акредитацију и проверу квалитета и јавност. Извештај о резултатима вредновања квалитета студијских програма и наставног процеса усваја Наставно- научно веће Филозофског факултета и Центар за унапређивање квалитета Универзитета у Нишу. Јавност и транспарентност резултата спроведене студентске евалуације и целокупног процеса рада у оквиру систематског праћења и периодичне провере квалитета обезбеђена је објављивањем Извештаја о самовредновању на сајту Факултета.

SWOT анализа:

+++ - високо значајно, ++ - средње значајно, + - мало значајно, 0 – без значајности

Предности	Слабости
<ul style="list-style-type: none"> *Факултет обезбеђује континуитет у реализацији процеса обезбеђења и унапређења квалитета +++ * Постојање инфраструктуре за систематско праћење и обезбеђење квалитета кроз рад Центра за унапређење квалитета, Комисије за унапређивање квалитета и радних група +++ * Факултет је усмерен ка усаглашавању са стратегијом унапређења квалитета других престижних високошколских установа у земљи и иностранству ++ * Факултет обезбеђује јавност анализа резултата анкетирања +++ * Континуирана реализација активности везаних за унутрашњу проверу квалитета коју реализују радне групе током читаве године +++ * Успостављен <i>online</i> систем анкетирања студената +++ 	<ul style="list-style-type: none"> * Не постоји администратор Центра за обезбеђивање квалитета који би се искључиво бавио питањима квалитета (таква пракса постоји на неким факултетима) +++ * Недовољан број чланова Центра из редова стручних служби и Студентског парламента ++ * Неодговорно понашање поједних чланова радних група у смислу непоштовања рокова за реализацију активности и израду извештаја предвиђених планом Центра ++ * Недовољан обим и квалитет повратних информација о компетенцијама свршених студената ++ * Одсуство квалитетних и благовремених повратних информација послодаваца о компетенцијама свршених студената ++ * Филозофски факултет нема основан Алумни центар +++
Могућности	Опасности
<ul style="list-style-type: none"> * Ангажовање административног радника из редова радника ангажованих уговором на одређено време +++ 	<ul style="list-style-type: none"> * Преоптерећеност појединих наставника радом у Центру ++ * Оптерећеност чланова центра

<ul style="list-style-type: none"> * Постављање прецизних рокова за достављање извештаја о обављеним активностима свим радним групама ++ * Израда систематичнијег акционог плана за наредни период ++ * Ангажовање додатних чланова из редова стручних служби и из редова студената ++ * Целисходнији приступ у изради плана рада Центра, планова рада радних група као и друге потребне документације за адекватно функционисање Центра за унапређење квалитета ++ * Наставити са унапређењем система за анкетирање применом аутоматизације прикупљања података ++ * Обезбедити пуну административну и техничку подршку у раду Центра ++ * Основати Алумни центар Факултета +++ 	<p>многобројним наставним, научноистраживачким и ваннаставним пословима може да угрози благовремену реализацију планираних активности у области обезбеђивања квалитета које захтевају континуитет у раду ++</p> <p>* Функционисање Центра може да угрози непостојање административног радника који би се бавио искључиво пословима у области обезбеђивања квалитета +++</p> <p>* Недовољна мотивисаност поједних субјеката да учествују у анкетама ++</p>
---	---

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 14:

На основу описаног могло би се констатовати да је већина захтева стандарда 14 испуњена. Ипак, Факултет би у будућности могао да се посвети још интензивнијем раду на унапређењу одређених аспеката систематског праћења и периодичне контроле квалитета. Ту се пре свега мисли на: (1) ангажовање једног администратора који би се искључиво бавио питањима квалитета, (2) повећање броја чланова Центра из редова стручних служби и Студентског парламента, чиме би се унапредио квалитет у делу прикупљања података везаних за рад стручних служби и већа партиципација студената у процесу провере квалитета, (3) предузимање адекватних мера на нивоу радних група како би се сви чланови мотивисали за обављање ових послова и задатака, (4) осмишљавање планова, израду извештаја и друге документације неопходне за обезбеђивање виших стандарда квалитета рада Центра, (5) континуирано иновирање и унапређивање квалитета анкетних листова, (6) унапређивање система за анкетирање даљом аутоматизацијом прикупљања и обраде података, (7) стварање услова за добијање квалитетних повратних информација о компетенцијама свршених студената, (8) стварање услова за добијање квалитетних повратних информација од стране послодаваца о компетенцијама свршених студената, (9) обезбеђивање пуне административне и техничке подршке у раду Центра, (10) проширивање видова сарадње са иностраним универзитетима, (11) оснивање Алумни клуба Филозофског факултета.

Конкретно Департман за историју планира да се у наредном периоду више укључи у процес унапређења квалитета како би побољшао услове студирања за будуће, али и актуелне студенте, пратећи савремене токове и искуства са других департамента Филозофског факултета у Нишу.

Показатељи и прилози за стандард 14:

Прилог 14.1 Информације презентоване на сајту високошколске установе о активностима које обезбеђују систематско праћење и периодичну проверу квалитета у циљу

одржавања и унапређење квалитета рада високошколске установе.